HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 1/2008 Cena $ 2.50 JANUARY 2008

Pouť do Svaté země (13)

Křest v Jordánu

V první polovině 2.století př. Kr. v kruzích jeruzalémského kněžstva vzniklo esejské hnutí těch, kteří se odtrhli od vládnoucího vysokého kněžstva, protože nedbalo na přísné plnění zákona a uchýlili se do Judské pouště, kde asi 12 kilometrů na jih od Jericha v hornatém terénu poblíž Mrtvého moře vybudovali své sídliště nazvané Kumrán.

Oblast, kde kázal a křtil Jan Křtitel, je vzdálena od Kumránu asi 20 km. Znal Jan obyvatele této komunity? Moderní exegeté jsou přesvědčeni, že pro kladnou odpověď nalezli podklad u sv. Lukáše, který ve svém evangeliu píše: „Chlapec rostl a sílil na duchu. Žil na poušti až do dne, kdy vystoupil před Izrael." (Lk 1,80)

Zdá se, že výraz „na poušti" označuje zcela určité místo. I kumránští poustevníci nazývali ve svých spisech kraj, který obývali „pouští". Židovský historik Josef Flavius ve svém popisu společnosti esejců uvádí: „Přijímají cizí děti, pokud jsou ještě v útlém věku a způsobilé k učení. Považují je za vlastní a vštěpují jim své obyčeje." (Válka židovská II – 8, 120) Při důkladném zkoumání starých kumránských textů se zjistilo, že členové této pospolitosti nazývali sami sebe „syny světla," „muži pravdy," vyvolenými „Božími chudými," „svatou obcí." Na základě vyššího osvícení o požadavcích Zákona chtěli žít zbožněji, spravedlivěji a svatěji než širší lidové masy. Proto se uchýlili do samoty na poušti.

Na základě těchto skutečností moderní badatelé uzavírají, že pravděpodobně kněz Zachariáš svěřil svého syna Jana na vychování mužům z Kumránu, kteří všichni pocházeli z kněžského rodu. Jan však byl víc než poustevník „pouště" a tím se od kumránských liší, i když tam prožil své mládí. Jan byl totiž od Boha povolán zvláštním způsobem. Kumránská komunita vztahovala slovo proroka Izaiáše: „Vyrovnejte na pustině cestu pro našeho Boha" (Iz 40,3) na svůj vlastní odchod na poušť. Jan vztahoval tento prorocký text sám na sebe a slovo o cestě na poušti pozměnil na slovo o proroku pouště: „Jsem hlas volajícího na poušti: Urovnejte cestu Páně." (Jan 1,23) Jako prorok vystoupil Jan na poušti v patnáctém roce vlády císaře Tiberia (asi roku 27 po Kr.).

Janovo vystoupení vzbudilo velký rozruch. I Josef Flavius o něm vydává ve svých Židovských starožitnostech úctyhodné svědectví: „Byl váženým mužem, který nadchl Židy ke cvičení v ctnostech, který je nabádal ke vzájemné spravedlnosti, ke zbožnosti a k přijetí křtu. Hlásal, že teprve pak bude křest Bohu příjemný, protože dosud jej používali jen k posvěcení těla, nikoli však k usmíření za své hříchy – duše je pak totiž podle nich zbavena hříchů pro svůj spravedlivý život již předtím. Kolem Jana se shromáždilo mnoho lidí, kteří byli nadšeni jeho slovy." (XVIII – 5,2)

Protože Josef Flavius psal své dějiny pro Římany, zamlčel mesiášský smysl Janova kázání. Líčí Jana tak, že vzdělaným římským čtenářům, jimž byl židovský myšlenkový svět cizí, to nemohlo mnoho říci. Jinak však Jana zachycují evangelia.

Jan vystupuje jako prorok a v jeho kázáních opět zaznívají velká témata starých izraelských proroků: soud a obrácení. Těch několik vět, jež se nám dochovaly z jeho úst, ukazuje zvláštní schopnost vyjadřovat se v úchvatných obrazech a pregnantních formulacích: „Zástupům, které vycházely, aby se od něho daly pokřtít, Jan říkal: Plemeno zmijí, kdo vám ukázal, že můžete utéct před nastávajícím hněvem?" (Luk 3,7) Matouš nám říká přesněji, na čí adresu byla namířena tato ostrá slova. Jsou to farizeové a saduceové, kteří netvořili právě malou část posluchačů. Srovnání se zmijemi mělo pro starozákonní sluch význam, který se nedal vyložit mylně. Snad byl v té narážce skryt ještě nějaký aktuální osten. V talmudu stojí: „Běda domu Annášovu pro jeho hadí sykot." (Pesáchim 57)

Poznání bezprostředně nadcházejícího Božího soudu odvolalo Jana Křtitele z pouště a Jan napadá ústřední učení Židů v jeho základech: jejich samospasitelnou důvěru v to, že pocházejí od Abraháma, „Neste tedy ovoce, které ukazuje, že činíte pokání, a nezačínejte si říkat: Náš otec je Abraham! Pravím vám, že Bůh může Abrahamovi stvořit děti z tohoto kamení." (Luk 3,8)

Tento ostrý tón se dá vysvětlit jen blízkostí Božího soudu: „Sekera je na kořeni stromu." (Mat 3,10) Zůstane jen strom, který nese ovoce. Opravdové obrácení se musí projevit v životě. A tak je ze zástupu posluchačů slyšet otázku: „Co tedy máme dělat?" (Luk 3,10) Zástupy lidu slyší odpověď, která nese pečeť ducha Ježíšova. Předchůdce od posluchačů nežádá, aby jej následovali na poušť. Tento rozsah jeho výzvy k pokání, která se neomezuje jen na „děti světla" jej zásadně odlišuje od Kumránu. Ukazuje svým posluchačům ideál, kterého může dosáhnout i muž z ulice. Jan nevybízí celníky, aby se vzdali svého povolání, které platilo u Židů za nepoctivé. Napomíná je však, aby konali své povolání podle zákona. Svým kázáním povzbuzuje dokonce i vojáky, aby ve svém stavu hledali pravý smysl.

S výzvou k pokání spojoval Jan také požadavek křtu, podle něhož také dostal své příjmení. Jeho kázání vrcholí právě křtem, jehož smysl svým posluchačům také objasnil. Křest neměl odstranit levitskou nečistotu, jak o to usilovala četná omývání u Židů. Jeho křest byl křtem pokání na odpuštění hříchů a vyznání hříchů spojené se křtem mělo člověka připravit na vstup do Božího království.

Dojem z jeho kázání byl tak silný, že nejednoho napadla myšlenka „není-li on snad Mesiáš." (Luk 3,15) „Na to Jan všem řekl: Já vás křtím vodou. Přichází však někdo silnější než já; nejsem ani hoden, abych rozvázal řemínek jeho obuvi; on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. Lopata je v jeho ruce, aby vyčistil svůj mlat a pšenici shromáždil do své sýpky; ale plevy spálí ohněm neuhasitelným." (Luk 3,16n)

Jordán je řeka, která tvoří hranice Zaslíbené země a je posvěcená událostmi dějin spásy. Pramení na úbočí Velkého Hermónu asi 500 m nad hladinou Středozemního moře. A svými četnými přítoky

Pokračování na str. 12

Foto na titulní straně:
Řeka Jordán u Betánie v místech, kde byl pokřtěn Ježíš Kristus

To je můj milovaný Syn...

Aj,slyšte znenadání
jak přísný k nám zní
hlas: Ó konejte pokání,
teď příhodný je čas!
Jan stále z pouště volá:
Změňte své smýšlení
a slyšte Boží slova,
jež vedou k spasení!

Předchůdce Spasitele,
ty synu Alžběty,
proroku Izraele,
budíš svět zajatý
do nocí hříšných skutků
a do mlh nejistot
a z beznaděje smutku
vyvádíš lidský rod.

Ty, kdo tvou výzvu slyší,
za Mistrem posíláš.
On hoře světa ztiší,
on, pravý Mesiáš,
on, o kterého kdysi
proroci prosili,
Bůh, který mrtvé vzkřísí
a slabé posílí.

Beránek čistý, tichý
z tvé ruky přijal křest.
Ten, který snímá hříchy,
zde nyní s námi jest
a společenství naše
přetváří v tělo své.
Kéž ve své věčné kráse
všem lidem zjeví se.

Kancionál č.121

Všemohoucí, věčný Bože, tys slavnostně prohlásil, že Kristus je tvůj milovaný Syn. Když na něj při křtu v řece Jordánu sestoupil Duch svatý; dej, ať všichni, které jsi přijal za syny a dal jim nový život z vody a z Ducha svatého, zůstávají v tvé lásce. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Křest, to je očisťující vstup do nového života. Kristus, jako Boží Syn, který sám byl skutečně bez hříchu a tento křest nepotřeboval, ke křtu přistoupil, protože chtěl jednak naplnit vůli Otce nebeského, který v této souvislosti dal jasně najevo, že Ježíš je jeho Syn, a navíc tím Ježíš prokázal svou pokoru a zdůraznil, že Jan má poslání od Boha. Je důležité, abychom se Ježíšovým příkladem poslušnosti povzbudili a též vždy hledali v životě prvořadě vůli Boží, aniž bychom znali všechny souvislosti Božího plánu s námi. Ježíšova příkladná pokora byla pro tehdejší současníky i pro nás povzbuzením k následování. Proto se rozhodněme k následování Krista, aby se i na nás projevilo Boží požehnání a pomoc a skrze milost vlastního křtu se stali jeho učedníky.

Pane Bože, dej nám pochopit hloubku blahodárného duchovního účinku křtu a radost, že skrze něj můžeme s Boží pomocí zahájit a prohlubovat šťastný křesťanský život. Děkujeme ti i za znamení při Ježíšově křtu, kterým Bůh potvrdil, že Ježíš je vykupitel, na kterého čekalo lidstvo.

LITURGICKÁ ČTENÍ

Svátek Křtu Páně - 13.ledna 2008

1. ČTENÍ - Iz 42, 1-4.6-7

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin: Hle, můj Služebník, kterého podporuji, můj vyvolený, v němž jsem si zalíbil. Vložil jsem na něj svého ducha, národům přinese právo. Nebude křičet, nebude hlučet, nedá se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, doutnající knot neuhasí, věrně bude ohlašovat právo. Nezeslábne, nezmalátní, dokud nezaloží na zemi právo. Ostrovy čekají na jeho nauku. Já, Hospodin, jsem tě povolal ve spravedlnosti, vzal jsem tě za ruku, utvořil jsem tě a ustanovil té prostředníkem smlouvy lidu a světlem národů, abys otevřel oči slepým, abys vyvedl vězně ze žaláře a z věznice ty, kdo bydlí ve tmách.

2. ČTENÍ - Sk 10, 34-38

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se ujal slova a promluvil: „Teď opravdu chápu, že Bůh nikomu nestraní, ale v každém národě že je mu milý ten, kdo se ho bojí a dělá, co je správné. Izraelitům poslal své slovo, když dal hlásat radostnou zvěst, že nastává pokoj skrze Ježíše Krista. Ten je Pánem nade všemi. Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel."

EVANGELIUM - Mt 3, 13-17

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš přišel z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. Ale on se bránil a říkal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty přicházíš ke mně?" Ježíš mu však řekl: „Nech tak nyní, neboť je třeba, abychom zcela splnili Boží vůli." A tak mu vyhověl. Jakmile byl Ježiš pokřtěn, vystoupil hned z vody. A hle - otevřelo se nebe a viděl Ducha Božího jako holubici, jak se snáší a sestupuje na něj. A z nebe se ozval hlas: „To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení."

2. neděle v mezidobí - 20.ledna 2008

1. ČTENÍ - Iz 49,3.5-6

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodin mi řekl: „Jsi mým Služebníkem, Izraelem, proslavím se tebou." Avšak nyní praví Hospodin, který si ze mě utvořil Služebníka již v matčině lůně, abych zas k němu přivedl Jakuba, abych mu shromáždil Izraele. Tak jsem ve cti u Hospodina, protože Bůh můj je mou silou. Řekl mi tedy: „Nestačí, že jsi mým Služebníkem, abys obnovil Jakubovy kmeny a zbytky Izraele přivedl nazpět. Proto tě dám národům jako světlo, aby se má spása rozšířila až do končin země."

2. ČTENÍ - 1 Kor 1,1-3

Začátek prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Pavel, z Boží vůle povolaný za apoštola Ježíše Krista, a bratr Sosthenes členům církevní obce v Korintě, kteří byli posvěceni v Kristu Ježíši a povoláni do stavu svatých, a také všem, kteří kdekoli vzývají jméno Pána Ježíše Krista, Pána svého i našeho. Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.

EVANGELIUM - Jan 1,29-34

Slova svatého evangelia podle Jana.

Na druhý den Jan viděl Ježíše, jak jde k němu, a řekl: „Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa! To je ten, o kterém jsem řekl: ‚Po mně přijde ten, který má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.' Ani já jsem ho neznal, ale proto jsem přišel křtít vodou, aby byl zjeven izraelskému národu." A Jan vydal svědectví: „Viděl jsem, jak Duch sestoupil jako holubice z nebe a zůstal na něm. Ani já jsem ho neznal, ale ten, který mě poslal křtít vodou, mi řekl: ‚Na koho uvidíš sestupovat Ducha a zůstávat na něm, to je ten, který křtí Duchem svatým.' A já jsem to viděl a dosvědčuji: To je Syn Boží."

3. neděle v mezidobí - 27.ledna 2008

1. ČTENÍ - Iz 8,23b - 9,3

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

V první době ponížil Hospodin zemi Zabulon a zemi Neftali, v poslední době však oslaví Mořskou cestu, kraj za Jordánem, Galileu pohanů. Lid, který chodil ve tmě, vidí veliké světlo, obyvatelům temné země vzchází světlo. Dáváš mnoho jásotu, zvěstuješ radost; veselí se před tebou, jako se jásá o žních, jako plesají ti, kdo se dělí o kořist. Neboť jho, které ho tížilo, hůl na jeho šíji a bodec jeho otrokáře jsi zlomil jako za midjanských dnů.

2. ČTENÍ - 1 Kor 1,10-13.17

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Napomínám vás, bratři, jménem našeho Pána Ježíše Krista: Buďte všichni zajedno a ať nejsou mezi vámi roztržky. Stejně usuzujte a stejně smýšlejte. Lidé z Chloina domu mi totiž o vás oznámili, moji bratři, že se mezi sebou hádáte. Mluvím o tom, že každý z vás říká něco jiného: „Já držím s Pavlem!", „já zase s Apollem!", „a já s Petrem!", „já s Kristem!" Je Kristus rozdělen? Copak byl za vás ukřižován Pavel? Nebo jste byli ve jménu Pavlově pokřtěni? Neposlal mě totiž Kristus křtít, ale kázat radostnou zvěst, a to ne nějakou slovní moudrostí, aby Kristův kříž nebyl zbaven působivosti.

EVANGELIUM - Mt 4,12-23

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když Ježíš uslyšel, že byl Jan Křtitel uvězněn, odebral se do Galileje. Opustil Nazaret, šel a usadil se v Kafarnau při moři v území Zabulonově a Neftalimově, aby se naplnilo, co bylo řečeno ústy proroka Izaiaše: ‚Země Zabulonova a země Neftalimova, u moře, za Jordánem, Galilea pohanská, lid, který žil v temnotě, uviděl veliké světlo; světlo vzešlo těm, kdo sídlili v krajině a ve stínu smrti.' Od té doby začal Ježíš hlásat: „Obraťte se, neboť se přiblížilo nebeské království." Když se ubíral podél Galilejského

moře, uviděl dva bratry - Šimona, zvaného Petr, a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. Řekl jim: „Pojďte za mnou, a udělám z vás rybáře lidí.“ Oni hned nechali sítě a následovali ho. A jak šel odtamtud dál, uviděl jiné dva bratry – Zebedeova syna Jakuba a jeho bratra Jana, jak na lodi se svým otcem Zebedeem spravují sítě. A povolal je. Oni hned nechali loď i otce a následovali ho. Ježíš pak chodil po celé Galileji, učil v jejich synagogách, hlásal evangelium o Božím království a uzdravoval mezi lidem každou nemoc a každou chorobu.

4.neděle v mezidobí - 3.února 2008

1. ČTENÍ - Sof 2, 3; 3, 12-13

Čteni z knihy proroka Sofoniáše.

Hledejte Hospodina, všichni pokorní v zemi, kteří jednáte podle jeho výroku. Hledejte spravedlnost, hledejte pokoru, snad se skryjete v den Hospodinova hněvu. Uprostřed tebe zanechám lid pokorný a chudý. Budou hledat své útočiště v Hospodinově jménu ti, kdo zbudou z Izraele. Nebudou konat nepravost, nebudou lhát, v jejich ústech se nenajde podvodný jazyk. Když se budou pást a odpočívat, nikdo je nebude děsit.

2. ČTENÍ - 1 Kor 1,26-31

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Jen se podívejte, bratři, komu se u vás dostalo povolání! Není tu mnoho moudrých lidí podle lidských měřítek, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených. A přece: ty, které svět pokládá za pošetilé, vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a ty, kteří jsou ve světě bezmocní, vyvolil si Bůh, aby zahanbil mocné, a ty, které svět má za neurozené a méněcenné, dokonce i ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si Bůh, aby zlomil moc těch, kteří jsou „něco“, aby se žádný smrtelník nemohl před Bohem vynášet. A od něho pochází to, že jste spojeni s Kristem Ježíšem. Jeho nám Bůh poslal jako dárce moudrosti, spravedlnosti, posvěcení a vykoupení. Tak se splnilo, co je v Písmu: ‚Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu.‘

EVANGELIUM - Mt 5,1-12a

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když Ježíš uviděl zástupy, vystoupil na horu, a jak se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Otevřel ústa a učil je: „Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni. Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví. Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni. Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha. Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny. Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vylhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu.“

1. neděle postní - 10.února 2008

1. ČTENÍ - Gn 2, 7-9; 3, 1-7

Čtení z první knihy Mojžíšovy,

Hospodin Bůh uhnětl člověka z prachu hlíny a vdechl do jeho nozder dech života, a tak se stal člověk živou bytostí. Potom Hospodin Bůh vysázel zahradu v Edenu na východě a usadil tam člověka, kterého uhnětl. Hospodin Bůh dal z půdy vyrůst rozmanitým stromům, líbezným na pohled, jejichž ovoce je chutné k jídlu, i stromu života uprostřed zahrady a stromu poznání dobra a zla. Had byl nejlstivější ze všech polních zvířat, která Hospodin Bůh udělal. Pravil ženě: „Řekl skutečně Bůh: Nejezte ze žádného stromu v zahradě?“ Žena odpověděla hadovi: „Smíme jíst ovoce každého stromu v zahradě, jen ovoce stromu, který je uprostřed zahrady - pravil Bůh - nesmíte jíst a ani se ho nedotýkejte, abyste nezemřeli.“ Had nato ženě: „Ne, nezemřete. Naopak, Bůh ví, že kdybyste z něho jedli, otevřou se vaše oči a budete jako Bůh poznávat dobro i zlo.“ Žena viděla, že ovoce stromu je chutné k jídlu, vábné na pohled, lákavé pro poznání moudrosti, a proto si z něho utrhla a jedla, a dala též svému muži: byl s ní a jedl. Tu se jim oběma otevřely oči a zpozorovali, že jsou nazí. Sešili tedy fíkové listy a udělali si zástěry.

2. ČTENÍ - Řím 5, 12-19

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Jako skrze jednoho člověka přišel na tento svět hřích a skrze hřích smrt, a tak smrt přešla na všechny lidi, protože všichni zhřešili. Hřích ovšem byl na světě už před Zákonem, jenomže kde není žádný zákon, tam se hřích nepřičítá. Přesto smrt uplatňovala svou moc od Adama do Mojžíše i nad lidmi, kteří se neprohřešili nějakým podobným přestoupením jako Adam. Tento Adam je protějškem toho, který měl přijít. Ale s Božím darem není tomu tak, jako to bylo s proviněním. Kvůli provinění jednoho ovšem celé množství propadlo smrti. Ale ještě tím hojněji se celému množství lidí dostalo Boží přízně a milostivého daru prostřednictvím jednoho člověka, Ježíše Krista. A není tomu s darem tak, jako s hříšným skutkem onoho jednoho člověka. Neboť rozsudek nad proviněním toho jednoho přinesl odsouzení, kdežto Boží dar vede z mnoha provinění k ospravedlnění. Jestliže kvůli provinění jednoho člověka začala skrze toho jednoho člověka vládnout smrt, tím spíše v síle nového života budou kralovat skrze jednoho, totiž Ježíše Krista, ti, kdo v hojnosti dostávají milost a dar ospravedlnění. Nuže tedy: jako provinění jednoho člověka přineslo odsouzení celému lidstvu, tak zase spravedlivý čin jednoho člověka přinesl celému lidstvu ospravedlnění, které dává život. Jako se totiž celé množství stalo neposlušností jednoho člověka hříšníky, tak zase poslušností jednoho se celé množství stane spravedlivými.

EVANGELIUM - Mt 4, 1-11

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš byl vyveden od Ducha na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Když se postil čtyřicet dní a čtyřicet nocí, nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať se z těchto kamenů stanou chleby.“ On však odpověděl: „Je psáno: ‚Nejen z chleba žije člověk, ale z každého slova, které vychází z Božích úst.‘“ Potom ho ďábel vzal s sebou do Svatého města, postavil ho na vrchol chrámu a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů. Je přece psáno: ‚Svým andělům dá o tobě příkaz, takže té ponesou na rukou, abys nenarazil nohou o kámen.‘“ Ježíš mu odpověděl: „Také je psáno: ‚Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha.‘“ Zase ho vzal ďábel s sebou na velmi vysokou horu, ukázal mu všecka království světa i jejich slávu a řekl mu: „To všecko ti dám, jestliže padneš a budeš se mi klanět.“ Tu mu Ježíš řekl „Odejdi, satane! Neboť je psáno: ‚Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit.‘“ Potom ho ďábel nechal - i přistoupili andělé a sloužili mu.

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31.prosince 2007

Politické události

ODA se rozhodla ukončit svou činnost

Celostátní konference Občanské demokratické aliance (ODA), která se konala 1.prosince, rozhodla o vlastním zrušení. ODA tak zmizí ze seznamu politických stran k 31.prosinci. Svým politickým smýšlením se řadí k pravicovým stranám. Vznikla v roce 1989 a největší úspěch zaznamenala v kabinetech Václava Klause a Josefa Tošovského, kdy byla vládní stranou. Pak začala její moc upadat, v roce 2000 dokonce stála kvůli dluhům před krachem. Alianci časem opustilo mnoho známých osobností, z nichž některé jsou i v současné vládě. Patří mezi ně ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg (za SZ), ministryně obrany Vlasta Parkanová (KDU-ČSL), ministr kultury Václav Jehlička (KDU-ČSL) a ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil (ODS).

Blíží se prezidentské volby v České republice

Prezidentské volby začnou 8.února 2008. V sobotu 8.prosince to oznámil předseda Sněmovny Miloslav Vlček. Vedle současného prezidenta Václava Klause oznámil 14.prosince oficiálně svoji kandidaturu ekonom Jan Švejnar. V prezidentských volbách bude hlasovat 281 zákonodárců. Václav Klaus má přislíbených všech 122 hlasů zákonodárců Občanské demokratické strany a ke zvolení potřebuje alespoň 19 dalších. Švejnarovu kandidaturu podpořilo předsednictvo ČSSD a jeho ústřední výkonný výbor, kde pro něj hlasovala drtivá většina členů. Zároveň nejsilnější opoziční strana vyzvala své poslance, aby nehlasovali pro současnou hlavu státu. Švejnar ale ještě nemá zajištěnou podporu komunistů a KDU-ČSL. Lidovci na své celostátní konferenci hlasovali o podpoře kandidátů, nicméně nedošli k žádnému výsledku. Předseda strany Jiří Čunek po jednání řekl, že voliči Klause i Švejnara jsou v KDU-ČSL rozděleni zhruba na polovinu. Ústřední výbor KSČM zatím k rezolutnímu výsledku nedospěl a hodlá vyčkávat až do února. Švejnar v prohlášení o kandidatuře uvedl, že funkci chápe jako službu veřejnosti, a proto chce být prezidentem sjednocujícím, ne polarizujícím. "Nastal čas obrátit list za černobílým viděním světa a za sklonem považovat nositele jiných názorů za nepřítele," citoval Švejnara deník Právo. Rád by také obnovil důvěru společnosti v demokratické instituce, prezentoval proevropský postoj a zaručil úspěch českého předsednictví Evropské unie.

Kdo je profesor Jan Švejnar

Jan Švejnar se narodil v roce 1952 v Praze a v sedmnácti letech odešel za rodiči do emigrace. Na prestižní Cornellově univerzitě ve státě New York získal bakalářský titul a poté pokračoval v magisterském a doktorandském studiu na Princetonské univerzitě ve státě New Jersey. Jedním z jeho profesorů byl Sir Arthur Lewis, nositel Nobelovy ceny za ekonomii z roku 1979. Ve své doktorské disertaci rozvinul Jan Švejnar negociační model profesora Johna Nashe, který získal Nobelovu cenu za ekonomii v roce 1994 (a kterého později zpodobnil Russell Crowe v Oskarovém filmu Čistá duše). Po získání doktorátu přednášel Jan Švejnar ekonomii nejdřív na Cornellově univerzitě (1978-1987), poté na Pittsburghské univerzitě (1987-1996) a od roku 1996 na Michiganské univerzitě. Profesor Jan Švejnar je světově uznávaný ekonom. Když se v Evropě v roce 1989 zhroutil komunistický systém, vytyčil si Jan Švejnar jako svůj hlavní úkol využít svých znalostí a zkušenosti k tomu, aby přispěl k návratu své rodné země mezi vyspělé, vzdělané národy Evropy. Spolupracoval s vrcholnými politiky všech polistopadových vlád, byl ekonomickým poradcem prezidenta Václava Havla, své zkušenosti sdílel mimo jiné s premiéry Milošem Zemanem, Vladimírem Špidlou, Jiřím Paroubkem a Mirkem Topolánkem, s místopředsedy vlády Martinem Jahnem, Bohuslavem Sobotkou a Martinem Bursíkem, i s ministry Karlem Dybou, Janem Vrbou, Milanem Urbanem a Miroslavem Kalouskem. Nejdůležitějším počinem profesora Švejnara po pádu komunismu bylo však založení Centra pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělání na Karlově univerzitě v roce 1991. Manželka profesora Švejnara, Katherine Terrellová, je rovněž uznávanou profesorkou ekonomie a působí na Michiganské univerzitě v oboru ekonomie práce. Její skripta se stala první učebnicí ekonomie práce, kterou používalo české Ministerstvo práce a sociálních věcí začátkem 90. let, a řada jejích vědeckých publikací se týká České republiky. Syn Daniel Švejnar žije v New Yorku a jako bankéř se zabývá financováním investičních projektů větrné a solární energie. Dcera Laura Švejnarová nyní dokončuje bakalářské studium na Michiganské univerzitě v oboru psychologie. Po roce 1989 získal profesor Švejnar zpátky české občanství, které ztratil v době komunistického režimu. Jeho dcera má také české občanství. Rád lyžuje, hraje tenis, hraje na kytaru, ocení dobré jídlo a pití, má rád klasickou hudbu a jazz, filmy Miloše Formana, romány Milana Kundery, písničky Voskovce a Wericha a Jiřího Suchého, divadlo na Vinohradech. Mluví plynně anglicky a francouzsky, pracovně se domluví rusky a španělsky.

Česko oslavilo svůj vstup do Schengenu

V noci ze čtvrtka na pátek 21.prosince vstoupila Česká republika do schengenského prostoru. Rozšíření území bez vnitřních hranic se týká celkem devíti zemí, včetně Polska a Slovenska. Slavilo se od 20. do 22. prosince na hranicích se Slovenskem, Rakouskem, Německem a na česko-slovensko-polském trojmezí. "Po vstupu do Evropské unie je to jeden z nejvýznamnějších okamžiků pro Českou republiku a pro deset milionů občanů České republiky. Padá poslední zbytek berlínské zdi či železné opony," citoval ministra vnitra Ivana Langera server Lidovky. Schengenský prostor od 21.prosince zahrnuje celkem 24 států, jde o jeho největší rozšíření. Přestaly kontroly cestovních pasů a občanských průkazů na pozemních a mořských hranicích. Pasové kontroly na letištích skončí 30.března 2008. Podrobné informace o změnách, které vstup do Schengenu přinesl, nabízejí stránky www.euroskop.cz. Schengenská dohoda o odstraňování kontrol na společných hranicích vznikla v roce 1985. Evropský parlament schválil rozšíření letos 15.listopadu a

Rada EU přijala konečné rozhodnutí na zasedání 6.-7.prosince. Původně se počítalo až s posledním dnem roku 2007.

Vláda ruší zakázku na rakouské transportéry za 23 miliard korun

Česká vláda se rozhodla, že k 10.prosinci vypoví smlouvu s rakouskou firmou Steyr o nákupu transportérů. Mělo jít o zakázku více než za 23 miliard korun, největší v dějinách české armády. Přestože firma vyhrála tendr na dodávku 199 Pandurů, neplní podle ministryně obrany Vlasty Parkanové (KDU-ČSL) své smluvní závazky. Steyr se k rozhodnutí vlády zatím nevyjádřil. Ministerstvo obrany nepředpokládá, že se Steyr bude bránit arbitráží. Naopak je přesvědčeno, že vážné sankce hrozí rakouské firmě. Podle závazků prvních 17 transportérů mělo být předáno armádě do konce listopadu, ale Pandury neprošly u testovacích zkoušek ve Vyškově. Tehdy se objevily první nesrovnalosti v několika parametrech. Náměstek ministryně obrany Jaroslav Kopřiva (KDU-ČSL) na začátku prosince oznámil, že během kontrolních zkoušek transportéry neodpovídaly 24 kritériím z 93 uvedených ve smlouvě.

Policie vyšetřuje největší loupež v historii ČR

V sobotu 1.prosince měl zaměstnanec pražské bezpečnostní agentury František Procházka z její budovy odnést hotovost ve výši 560 milionů korun. Policie po něm vyhlásila celostátní pátrání. Podle informací vyšetřovatelů měl podezřelý třiatřicetiletý Procházka komplice. Poškozená agentura G4S Cash Services, jež patří pod mezinárodní společnost Group 4 Securicor, vypsala za informaci vedoucí k dopadení zloděje mimořádnou odměnu 52 milionů. O ukončení působnosti na českém území vedení společnosti neuvažuje.

Novela cizineckého a azylového zákona omezí práva přistěhovalců

Už jen podpis prezidenta chybí, aby byla přijata novela k zákonu o pobytu cizinců na území České republiky. Poté, co v říjnu prošel návrh Poslaneckou sněmovnou, ho 5.prosince schválil Senát. Novelizace, jejímž navrhovatelem je ministr vnitra Ivan Langer, přichází v době, kdy ČR vstupuje do schengenského prostoru, což má za následek odbourání hraničních kontrol. Záměrem návrhu je především větší postižitelnost fingovaných svatseb, kdy si cizinec ze země mimo EU vezme občana ČR, jen aby získal povolení k trvalému pobytu. Zatímco doposud měl nárok na trvalý pobyt po svatbě automaticky, novelizace počítá s dvouletou "zkušební" lhůtou, během níž budou partneři pod dohledem cizinecké policie. Návrh kritizují hlavně nevládní organizace a občanská sdružení. Argumentují především tím, že zákon postihne i zamilované páry a ještě zvýší moc cizinecké policie nad přistěhovalci. V letech 1996 - 2005 se uzavřelo téměř 50 tisíc sňatků smíšených párů a podíl odhalených fingovaných činil pouhá 4%. K největším omezením, která se cizinců ze zemí mimo EU dotknou, patří ztráta nároku na dávky státní sociální podpory v prvním roce po svatbě. V případě, že chtějí být pojištění, mají možnost využít komerčního pojištění.

Ze Slovenska

Slovenský parlament schválil státní rozpočet a podpořil Ficovu vládu

Státní rozpočet na rok 2008, který počítá se schodkem 2,3%, schválil 4.prosince slovenský parlament. Schválení podpořilo všech pětaosmdesát koaličních poslanců. Kabinet Roberta Fica (Smer – sociální demokracie) spojil s hlasováním také vyslovení důvěry vládě. Podle očekávání ji získal. "Bylo to velmi důležité rozhodnutí z vnitropolitického i zahraničního pohledu. Zároveň jsme vytvořili maximální předpoklady pro zavedení eura v roce 2009," cituje premiéra Fica server iHned. Kabinet spojil obě hlasování po roztržce mezi premiérem Ficem a šéfem Lidové strany - Hnutí za demokratické Slovensko (LS-HZDS) Vladimírem Mečiarem z předchozího týdne. Oba lídři se ale nakonec dohodli, že budou ve spolupráci pokračovat. "Uděláme všechno pro to, aby koalice vydržela celé čtyři roky," vyjádřil se podle serveru iHned Mečiar. Celkové příjmy rozpočtu by se měly v roce 2008 zvýšit o 12,1% na 384,3 miliardy Sk. Jen o 9%, tedy na 380,2 miliardy mají stoupnout výdaje. Schodek tak vůči uplynulému roku klesne o 6,4 miliardy. Schválený rozpočet, který počítá se schodkem ve výši 2,3% z výkonu ekonomiky, splňuje kritéria pro přechod k euru. Nepřekračuje totiž tříprocentní hranici HDP. Vyjádření premiéra Fica v Otázkách Václava Moravce, že Slovensko by rádo přijalo euro již v roce 2009, se tedy s největší pravděpodobností naplní. To slovenskému premiérovi potvrdil i předseda Evropské komise Jose Barroso, když řekl, že pokud Bratislava bude schopná splnit veškerá technická kritéria a udržet či ještě posílit kroky, které pro přijetí společné evropské měny od 1.ledna 2009 dělá, nebude to problém.

Ekonomika

Mikuláš nadělil České republice státní rozpočet

Koalice slavila 5.prosince večer (ve chvíli, kdy u nás tradičně naděluje sv. Mikuláš dárky) úspěch. Poslanecká sněmovna schválila při třetím čtení státní rozpočet na rok 2008 počítající se schodkem 70,8 miliardy korun. Součástí rozpočtu se staly dva pozměňovací návrhy - miliarda korun bude vyhrazena pro školství, dvě miliardy potom případnou obcím a regionům. Poměr hlasů byl 100:97. Ruku pro zvedli i dva nezařazení poslanci, dříve sociální demokraté, Miloš Melčák a Michal Pohanka, kteří po volbách umožnili vznik pravicové vlády. Z koalice nehlasovala poslankyně Strany zelených Věra Jakubková, která nesouhlasila s položkami v resortu dopravy. Zákon ještě dostane k podpisu prezident republiky. Senát o zákoně o státním rozpočtu nejedná.

Krátce z ekonomiky

* Inflace v Česku dosáhla 5%, což je nejvíc za posledních šest let. Hlavní příčinou bylo zdražování potravin. Například průměrná cena polotučného trvanlivého mléka byla podle údajů ČSÚ v listopadu loňského roku 13,66 Kč za litr, nyní už mléko stojí v průměru 18,93 Kč za litr. Za zvyšováním cen potravin stojí zejména vzrůstající poptávka v asijských zemích, zejména pak v Číně a v Indii. Očekává se, že inflace nadále poroste.

* S růstem inflace souvisí i další naměřený rekord. Česká měna opět posílila a dostala se pod hranici 26 korun za euro. Kvůli vysoké inflaci musí totiž Česká národní banka zvednout úrokové sazby. A právě očekávání zvýšených úroků, pramenící ze zveřejněných dat o ná-

růstu inflace přitáhlo investory, kteří začali nakupovat českou měnu ve velkém. Což zpětně ovlivnilo posilování koruny.

* Posledním makroekonomickým ukazatelem, který dosáhl výjimečného výsledku, je míra nezaměstnanosti, která v listopadu klesla na 5,6%. Byla tak nejnižší za posledních devět let. Počet registrovaných nezaměstnaných byl ke konci listopadu 341 438, na ně připadalo 141 280 volných pracovních míst, která nabízely úřady práce.

Růst ekonomiky a historické maximum obchodní bilance

Nového historického maxima dosáhly letos v říjnu hodnoty zahraničního obchodu České republiky. Ekonomika potvrdila vzestupnou tendenci z posledních let i stálý rozvoj obchodních vztahů se zahraničními partnery. Obchodní bilance skončila přebytkem 8,6 mld. Kč, přičemž příznivý vliv na vývoj salda mělo zejména zlepšení v obchodě se surovinami a minerálními palivy a také stéle rostoucí vývoz dopravních prostředků. Informaci oznámil Český statistický úřad (ČSÚ) na tiskové konferenci o vývoji a struktuře zahraničního obchodu od vzniku České republiky do současnosti. Pro českou ekonomiku jsou charakteristické kontrasty mezi stavem na počátku 90.let a současnosti. Zatímco v r.1995 byl obrat zahraničního obchodu 1200 mld. Kč, o 10 let později již byla tato suma téměř 4x vyšší. Výrazně pozitivní vliv na českou ekonomiku měl vstup do Evropské unie, což odbouralo mnohé celní bariéry. Následně v roce 2005 poprvé v historii České republiky převážil vývoz nad dovozem, což trvá do současnosti a gradovalo to právě říjnovým maximem. Hlavním vývozním artiklem ČR jsou stroje a dopravní prostředky, putující především do zemí EU. Unie je vůbec hlavním partnerem českého vývozu. Mezi deseti státy, do nichž ČR nejvíce vyváží, jsou pouze státy EU. Naopak nejvíce se dováží minerálních paliv, jako je ropa (především z Ruska) a také chemických výrobků z ostatních evropských zemí. Výsadní roli mezi obchodními partnery zaujímá Německo, i přestože se jeho podíl na zahraničním obchodu od 90.let mírně snižuje. Výrazné omezení obchodních styků naopak Česká republika zaznamenala se Slovenskem. I když je stále jedním z nejdůležitějších partnerů, oproti situaci po rozdělení republiky se v objemu obchodu zařadilo na úroveň ostatních středoevropských států, jako je Polsko či Rakousko. V posledních letech se naopak velmi rozvíjejí vztahy s Čínou, která se po Německu stává významným dovozcem svých výrobků do ČR.

Kurzovní lístek
3. 1. 2008 (střed)

EUR, 1 .....26.170
Kanada, 1 .....17.853
Slovensko, 100 .....78.236
USA, 1 .....17.750

Kultura

Viktor Preiss bude provádět televizní diváky po pražských věžích

Česká televize bude od ledna vysílat nový dokumentární cyklus Bedřicha Ludvíka Praha, město věží. Po seriálech Rozhlédni se, človeče, Paměti stromů a Zpět k pramenům se tak diváci budou moci dozvědět něco o historii pražských věží. Pořadem je bude provázet herec Viktor Preiss. Nový dokumentární cyklus bude mít celkem šestnáct dílů. První s názvem Od celku k detailu poběží na televizních obrazovkách 13.ledna. Každou další neděli moderátor postupně představí jednotlivé věže, kam spolu s natáčecím štábem vystoupal. Celkem jich bude necelá stovka. Diváci například uvidí věže Strahovského kostela Nanebevzetí Panny Marie, které jsou jinak veřejnosti nepřístupné nebo navštíví soukromou věž režiséra Zdeňka Podskalského. "Na začátku jsem kvůli tomuto seriálu absolvoval pro jistotu zdravotní prohlídku. Chtěl jsem vědět, jestli na to mám lézt do všech těch výšek. Všechno naštěstí dopadlo dobře a já jsem rád, že jsem to celé absolvoval. Byl to krásný pocit stát nahoře a dívat se na Prahu," tvrdí Viktor Preiss, který se ze začátku zdráhal roli průvodce pořadem přijmout. Nakonec ho ale scénárista Bedřich Ludvík přesvědčil. I když se může zdát, že vylézt na jakoukoli věž v Praze je jednoduché, opak je pravdou. Štáb se setkal s mnoha komplikacemi. "Celý měsíc, co jsme natáčeli, byla třiceti-stupňová vedra. Ve věžích, tím že jsou uzavřené, bylo někdy i pětačtyřicet stupňů, což nám dávalo docela zabrat. Také někteří majitelé věží k nám nebyli vstřícní, takže jsme se na spoustu míst vůbec nedostali," lituje Viktor Preiss. Seriálu předcházela televizní premiéra tzv. filmu o filmu, který ČT vysílala 25.prosince. Pokud bude seriál u diváků úspěšný, plánují jeho tvůrci i pokračování. Tentokrát s názvem Věže republiky.

Uncertain States of America - nejmodernější americké umění

Výstava Uncertain States of America s podtitulem Americké umění ve třetím tisíciletí se díky spolupráci s muzeem moderního umění v Oslu, kde měl projekt premiéru, dostala i do České republiky. Pražská Galerie Rudolfinum představuje výběr umění amerických autorů, z nichž se převážná většina narodila po roce 1970. Zahájena byla 6.prosince a potrvá do 24.února. K vytvoření průřezu málo známou moderní uměleckou scénou byli vybráni tři přední mezinárodní kurátoři: Daniel Birnbaum, Hans Ulrich Obrist a Gunnar Kvaran. Ti během dvou let navštívili více než pět set ateliérů po celých Spojených státech a shromáždili na dva tisíce složek dokumentace mladých umělců. Jejich výběr se snaží odrážet současný stav americké kultury a umění, které je z velké části ovlivněno médii, a poukázat na neomezené možnosti při využívání nových materiálů a postupů. Právě nové techniky jsou návštěvníkům předváděny za pomocí videoukázek, ze kterých v prostorách výstavy promlouvají samotní umělci. V tiskové zprávě kurátoři uvádějí, že výstava není pouze americká, projevují se zde nejrůznější vlivy. "V době, kdy je oficiální politická kultura Spojených států vnímána na druhém břehu Atlantiku s výraznou skepsí, je důležité si připomenout komplexnost a zároveň různorodost americké umělecké scény. Uncertain States of America nejsou jen nejisté, jsou především různé."

Díla Mikoláše Alše zaplnila Jízdárnu Pražského hradu

Téměř po třech desetiletích se do Jízdárny Pražského hradu vrátily Alšovy obrazy. Národní galerie a Správa Pražského hradu zde společně pořádají výstavu Mikoláš Aleš, která nabízí přehled Alšovy tvorby zahrnující jak jeho malířské dílo, tak kartony, ilustrace, architektonické návrhy a předměty z osobního vlastnictví. Nad výstavou převzal záštitu prezident Václav Klaus a ve čtvrtek 13.prosince ji slavnostně otevřel. Expozice bude v Jízdárně k vidění do 20.dubna.

Novoroční projev prezidenta ČR Václava Klause

Vážení spoluobčané,

dovolte mi Vás pozdravit a popřát Vám šťastný a úspěšný rok 2008. Věřím, že i pro Vás je tento den nejen svátkem a odpočinkem po silvestrovských oslavách, ale i chvílí k zamyšlení nad rokem, který je před námi.

Nebuďme pověrčiví, ale začíná rok, který končí osmičkou. A jakkoli to nejspíše byla jen souhra okolností, ve 20. století se události, které nás ovlivnily nejvíce, odehrály právě v těchto letech.

Na rok 1918, na okamžik vzniku našeho samostatného státu, vzpomínáme rádi, protože tehdy se u nás zrodila svobodná a demokratická společnost. Je dobře, že se těmito slovy dá charakterizovat i náš dnešek. Naše současná společnost je sice rozdělena politicky, sociálně i podle některých dalších dělících čar, ale spojuje nás velmi intenzivní vztah k naší zemi, národu, jazyku. To je důležité právě teď, kdy se hranice stávají snadno prostupnými a kdy se nám Evropa a svět plně otevírají (a my jim). Svou identitu si pěstovat a chránit musíme, nechceme li – tak jako tolikrát v minulosti – o svou svobodu přijít. Republiku, kterou naši předkové před devadesáti lety založili, musíme budoucím generacím předat svobodnou, demokratickou a prosperující.

Na rok 1938, znamenající konec první republiky, ztrátu celistvosti našeho státu a předzvěst německé okupace, vzpomínáme velmi neradi. Říkáme sice „byli jsme zrazeni", ale obvykle se málo zamýšlíme nad tím, zda – a jak moc – jsme k tomu, co se tehdy stalo, přímo či nepřímo přispěli i my sami.

Svými následky naše novodobé dějiny poznamenal na dobu nejdelší únor 1948. Vůči, po něm následujícím čtyřem desetiletím, lhostejní či smířliví být nesmíme. Při jejich hodnocení ale nevystačíme s líbivými proklamacemi, které někteří dnes tak snadno zastávají, protože je už nic nestojí. Bojovat včerejší bitvy není příliš obtížné a odvážné. Nostalgicky vzpomínat na onu prazvláštní jistotu rovnosti v bezmoci a útisku tehdejší doby přijatelné také není.

Nejvíce z nás zažilo rok 1968, kdy se tak silně projevilo všeobecné volání lidí naší země po svobodě a demokracii, a kdy se ukázalo, že komunistický režim bez použití násilí fungovat nemůže.

Není třeba propadat pasivitě a dojmu jakési dějinné nevyhnutelnosti. To, co jsme prožívali, nebyl žádný vnější, námi samotnými nezměnitelný osud. A nebude tomu tak nikdy.

Přál bych nám všem, aby se rok 2008 stal rokem naší aktivity, aktivity ve sféře osobní i veřejné, v životě soukromém i v politice, neboť – a to si řekněme nahlas a s jistou odvahou – přes nemalou řadu osobních i společenských problémů, které kolem sebe každý z nás vidíme a cítíme, dnes asi žijeme v nejlepším období naší země, v jakém jsme kdy žili.

Říkám to s plným vědomím obav, které mnozí právě teď pociťují. Naše celková životní situace se špatně měří, ale o mnohém svědčí naše vlastní jednání. Co je lepším důkazem než to, že ve velkém počtu neodcházíme někam do světa, i když už teď můžeme, a že se naopak naše země stává místem, kam přicházejí lidé odjinud? Co jiného naznačuje obrovský nárůst hypoték, než víru v dnešek, a hlavně v budoucnost? Ne každého z našich vývozců těší posilování koruny, ale čeho jiného je to důkazem než sílící české ekonomiky? Máme před sebou ještě dlouhou cestu, ale při vzniku České republiky, před pouhými 15 lety, jsme ekonomicky dosahovali jen o kousek více než poloviny úrovně nejvyspělejších západoevropských zemí, zatímco dnes jsou to už téměř tři čtvrtiny. Je to malé zlepšení?

Říkám to i s vědomím toho, že život nemá jen své příjemné stránky. Generace našich rodičů a prarodičů, která žila a pracovala v podmínkách daleko obtížnějších, než jsou ty dnešní, se nelehko vyrovnává s rychle se měnícími podmínkami života v moderní společnosti. Potřebují zájem, péči a lásku hlavně ze strany svých dětí, které vychovali a připravili pro život. Žádná státní politika to nemůže nahradit.

Podobně nemůže stát, ale ani žádná jiná instituce, zastoupit výchovu dětí vlastními rodiči. Zamysleme se, zda zajišťováním materiálního blahobytu dětí nezakrýváme nedostatek času, péče a lásky, kterou bychom jim měli dávat.

Nezapomínejme ani na specifické problémy dalších našich spoluobčanů – rodin s dětmi, zdravotně postižených, lidí bez domova a sociálně vyloučených, romské populace a dalších. Nesmíme se bát o jejich problémech otevřeně mluvit a motivovat jak nás samotné, tak i ty, kteří se v těchto situacích nacházejí, s tím něco udělat.

Přicházejí i věci nové, které od nás leccos vyžadují a vyžadovat budou. Vstupem do tak zvaného Schengenu se naše hranice otevírají v podstatě absolutně. Bude to jistě mít pozitivní efekty, ale přináší to i rizika, na která nesmíme zapomínat. Nebo se nám připomenou sama a nečekaně.

Naše ekonomika již několik let úspěšně roste, ale mráčky na obloze jsou. Omezení, která pod nejrůznějšími záminkami přicházejí jak od nás samotných, tak ze zahraničí na sektor energetiky, ale nejen na něj, zvyšují ceny. Rostou ceny energií, ale i dalších výrobků, neboť i při jejich výrobě je energie nezbytná. Rostou také ceny potravin, k čemuž přispívá i to, že je orná půda stále více využívána na produkci tzv. obnovitelných zdrojů energie a ne na výrobu potravin. Zkusme se i v těchto věcech chovat maximálně rozumně a nedělejme žádná zbrklá opatření.

Letos se s Vámi jako prezident republiky setkávám na prahu nového roku již popáté. Když se ohlédnu zpět, byla to léta v mnohém nejednoduchá, ale celkově úspěšná. Máme všechny předpoklady k tomu, abychom i roky, které jsou před námi, mohli v budoucnu bilancovat podobně nebo raději ještě lépe. Jsem v tomto směru optimistou a chtěl bych Vás ubezpečit, že za sebe pro to udělám všechno, co bude v mých silách.

Přeji nám všem, abychom za rok vzpomínali na nadcházejících 12 měsíců jako na rok, který se vydařil.

Václav Klaus, 1.ledna 2008

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Mezinárodní procesí si připomnělo miliony nenarozených dětí

V pátek 28.prosince 2007 prošlo několik set křesťanů z různých evropských národů centrem Prahy. Procesí začalo v 16.30 hodin na Strahovském nádvoří, vedlo přes Hradčany na Karlův most a skončilo v Husově ulici u kostela sv. Jiljí, kde byla sloužena mše svatá za nenarozené děti. Účastníci vzpomněli na přibližně 3 milióny dětí, kterým bylo znemožněno se narodit za 50 let od legalizace umělých potratů v roce 1957. Za pokojných modliteb v tichosti proto nesli 300 bílých křížů, z nichž každý symbolizoval 10 tisíc potracených dětí. Něco po 17. hodině bylo za zvuku zvonu a provolání mužských a ženských křestních jmen vhozeno do Vltavy z Karlova mostu 300 rudých růží. Pořadatelem pokojného modlitebního procesí bylo mezinárodní sdružení European voice of the unborn children: Protect our life (EuroProLife), které bylo založeno zástupci 13 evropských národů: České republiky, Velké Británie, Polska, Ruska, Irska, Běloruska, Slovenska, Rumunska, Chorvatska, Německa, Švýcarska, Portugalska a Francie. Iniciátor této evropské a ekumenické iniciativy Wolfgang Hering z mnichovského Centra pro život byl v Praze přítomen a promluvil k účastníkům. Stejná akce proběhla i o dva dny později, v neděli 30.prosince, v Londýně. Procesí vyšlo od westminsterské katedrály ve 13.15 hodin a bylo ukončeno ve westminsterském opatství kolem 16.00 hodin. Sedm milionů nenarozených dětí za 40 let legalizace potratů v Anglii bylo připomenuto vhozením 70 rudých růží (každá za 100.000 dětí) kolem do řeky Temže.

S papežem se loni setkalo přes 2,8 milionu lidí

V uplynulém roce 2007 se s papežem Benediktem XVI. setkalo celkem 2.830.100 lidí, uvádějí statistiky prefektury papežského domu, které zveřejnilo Tiskové středisko Apoštolského stolce v sobotu 29.prosince 2007. Do přehledu se započítávají účastníci středečních generálních audiencí (celkem 729.100), zvláštních audiencí (209.000), liturgických slavností (442.000) a nedělní modlitby Anděl Páně (1.450.000). Ve statistikách vede měsíc duben, ve kterém se s papežem při některé z výše uvedených příležitostí setkalo 470.000 lidí. Čtvrt milionu z nich přišlo na liturgické slavnosti, mezi které v dubnu patřily i obřady Svatého týdne a Velikonoc. Naopak zvláštních audiencí udělil Benedikt XVI. v dubnu nejméně: 800. Nejmenší celkový počet účastníků setkání s papežem připadá na měsíce červenec a srpen: v červenci to bylo 12.000 účastníků generálních audiencí a 70.000 věřících při modlitbě Anděl Páně, zvláštní audience ani liturgické slavnosti v tomto měsíci neprobíhaly. V srpnu se s papežem setkalo celkem 63.000 lidí. Údaje o účasti na generálních audiencích, zvláštních audiencích a liturgických slavnostech jsou dány počtem vydaných vstupenek, počty účastníků na nedělních promluvách před modlitbou Anděl Páně vycházejí z odhadů pořizovaných ve spolupráci s policií.

Kongregace pro klérus vyzývá k modlitbám za kněze

Kongregace pro klérus zahájila na svých nových webových stránkách www.clerus.org novou kampaň. Jejím cílem je oživit a rozšířit modlitby za nová kněžská povolání a k modlitbě na tento úmysl povzbudit další věřící. Hledají se jak osoby, které by modlitbě za nové kněze věnovaly čas strávený v adoraci před Nejsvětější svátostí, tak ženy, které by se za kněze jako jejich "duchovní matky" modlily. Ve svém dopise vysvětluje význam této akce prefekt kongregace, kardinál Cláudio Hummes: "Naším záměrem je... neustále posilovat vědomí ontologické vazby mezi Eucharistií a kněžstvím i vědomí zvláštní mateřské role Panny Marie ke každému knězi." Lidé tak mohou "po vzoru Panny Marie... duchovně adoptovat kněze a pomáhat jim s jejich sebeobětováním, modlitbou a kajícími skutky." Konkrétním způsobem, jak toho dosáhnout, je pak "svěřování všech kněží Panně Marii, matce nejvyššího a věčného kněze," a "do centra modliteb postavit 24 hodinovou eucharistickou adoraci."

Tříkrálový průvod z Hradčan na Loretánské náměstí

Již po třinácté přivítají pražští věřící mezi sebou "Tři krále z Východu" kteří, jako každý rok, přijedou po dlouhém putování na velbloudech, aby se poklonili narozenému Ježíškovi. Mnozí se k nim přidají s výstrojí připomínající kraje, z nichž tři králové pocházeli. Akce se koná v sobotu 5.ledna 2008 v 15.30 hodin na Hradčanském náměstí. Slavnost pořádá občanské sdružení Mládež Idente. Průvod povede od Arcibiskupského paláce k Loretánskému náměstí, kde tři králové předají své dary oslavující narozeného Krále – Ježíše Krista. Darují mu zlato (vyjádření jeho důstojnosti), kadidlo (zobrazující jeho božství) a myrhu (balzám pro jeho budoucí utrpení za hříchy světa). Spolu s nimi mohou také věřící složit u živého Betléma své dary, které tři králové v neděli 6.ledna přinesou dětem, které je potřebují. Nakonec všichni společně zazpívají koledy a cestou zpět se budou snažit vyhnout Herodovi, tzn. aby lež a touha po moci nemohly narušit přijaté vánoční poselství.

V duchu tříkrálové tradice se po celé České republice vydají do ulic skupinky koledníků, kteří budou do pokladniček vybírat příspěvky pro křesťanskou charitu, která se celoročně stará o potřebné.

Podle zpráv České biskupské konference

Na návštěvě dvou evropských Velehradů

Dům svatého Václava v Londýně

Na přelomu listopadu a prosince minulého roku vykonal Otec biskup Mons. ThDr. Petr Esterka z Kalifornie za doprovodu Otce Dušana Hladíka z Chicaga pastorační návštěvu dvou českých misijních středisek v Lonýdě a v Římě.

Velehrad v Londýně se nachází v centru města v oblasti Notting Hill v diplomatické čtvrti asi pět minut chůze od Českého velvyslanectví na 22 Ladbroke Square. Byl založen zásluhou Otce Jana Langa SJ, který do Londýna odešel po druhé světové válce dokončit teologická studia a po komunistickém puči 1948 zde zůstal působit jako duchovní správce pro uprchlíky z tehdejšího Československa. Jeho pomocníkem se stal Otec Jaroslav Popelka SJ, který později jezdil za krajany i mimo Londýn. Současné středisko Velehrad, s oficiálním názvem „Dům sv. Václava", bylo otevřeno roku 1964 a stalo se přirozeným duchovním i společenským centrem české emigrace v Británii. V místní kapli se dodnes konají pravidelné mše, kde se setkávají krajané z celého Londýna. Ve společenské místnosti se konají setkání mládeže, pravidelné schůzky a programy Společnosti pro Vědu a Umění, jakož i řada dalších kulturních a vzdělávacích akcí. Velehrad je veden jako dobrovolná charitní organizace a je řízen správní radou, jejíž předsedou je hrabě Dr. Josef Černín a výkonnou tajemnicí paní Marta Tomská. Duchovní správu krajanů dnes vede mladý kněz Otec Josef Vojtek z trnavské diecéze ze Slovenska, který v Londýně působí již čtyři roky, bydlí přímo na Velehradě a po smrti Otce Langa jej zcela nahradil v jeho službě. Londýnský Velehrad dnes slouží jako hostel, tedy jednoduché ubytovací zařízení s kapacitou asi 30 lůžek. Přijímá návštěvníky na dobu kratší než jeden měsíc a ceny pobytu jsou zde skutečně lidové £ 8 – 12 za lůžko a noc.

V Londýně jsme byli velmi vřele přijati místní komunitou, která je vedle starousedlíků tvořena velkým množstvím mladých lidí, kteří díky otevřeným hranicím v EU přicházejí do Londýna z České i Slovenské republiky za studiem i za prací. Spolu s nimi jsme prožívali první neděli adventní 2.prosince. Byli jsme překvapeni obrovskou účastí na mších v kapli Velehradu ráno v 9.15 a v 19.30, kdy účastníci stáli i na chodbě a schodišti budovy, protože kaple všechny nepojala, stejně tak velká účast byla i na mši ve 13.00 v kostele Panny Marie a sv. Josefa na Melior Street ve městě, který si komunita pronajímá. Celkem se na těchto třech mších vystřídalo na 500 věřících z 90% Slováků, věkového průměru do 30 let. Před každou mší jsme všichni tři kněží asi hodinu zpovídali a ti, kteří se nedostali využili možnosti svátosti smíření ještě dlouho po mši svaté. Bližší informace o londýnské komunitě naleznete na www.velehrad.org.

Poutní dům Velehrad v Římě

Český poutní dům Velehrad na Via Delle Fornaci č.200 v Římě se nachází asi pět minut chůze od Vatikánu od baziliky sv. Petra. Byl založen z iniciativy kardinála Berana na přímý zásah papeže Pavla VI., který nařídil, aby dům, který patřil italské Katolické akci byl prodán české komunitě. Stalo se tak v roce 1968. Činnost Velehradu rozběhli sekretář pana kardinála Mons. Jaroslav Škarvada, spolu se sekretářem Českého střediska salesiánem P. Vojtěchem Hrubým. Péče o poutníky se s obětavostí ujaly Školské sestry sv. Františka, ve spolupráci s laiky, sídlícími v Římě, a se členy české větve Salesiánů Dona Bosca. Poutní dům se v průběhu let neustále zvelebuje a v současnosti se vedle Otce Hruhého o jeho hlavní provoz stará Otec Jiří Sedláček SDB. Celý areál má kapacitu asi 60 lůžek a poutníkům kromě ubytování nabízí i polopenzi s českou kuchyní a průvodcovskou službu po Římě. Dům je celoročně plně vytížen poutními zájezdy z České republiky i mnoha dalšími zájezdy z různých škol a institucí. Ubytovat se zde mohou jak jednotlivci, tak skupiny za nejlevnější ceny v Římě. Cena za osobu a noc je € 14 se snídaní a € 21 s polopenzí.

V prvním prosincovém týdnu se v římském Velehradě konala výroční schůze střediska, které se kromě předsedy biskupa Petra Esterky zúčastnili kardinál Tomáš Špidlík TJ, Otcové Vojtěch Hrubý SDB, Jiří Sedláček SDB a Pavel Lepařík SDB z Říma, Mons. Jan Mráz a Mons. František Koutný, rektor a vicerektor české koleje Nepomucena v Římě, dále z Velehradu ve sv.Martinu v severní Itálii Jiří Kopic SDB a Antonín Hráček, z Německa prelát Pavel Kučera a Slávek Švehla, ze Švýcarska Antonín Špaček SDB, z Chicaga Dušan Hladík. Mimo tyto duchovní se zúčastnila setkání řada laických spolupracovníků a hostů. Velehrad v Římě výborně funguje a prosperuje, plánuje se oprava hlavní budovy. Pobočka Velehradu ve sv. Martinu v Dolomitech se v současnosti prodává olomouckému arcibiskupství a tato velká horská chata bude sloužit dál široké veřejnosti. Otce Kopice zde v duchovní službě vystřídá mladý kněz z Moravy Otec Hráček. Pro účastníky setkání v Římě byla též nezapomenutelným zážitkem generální audience s papežem Benediktem XVI., stejně jako mše svatá celebrovaná u hrobu sv.Petra ve Vatikánu nebo návštěva vykopávek v podzemí chrámu sv.Petra. Bližší informace o ubytování na Velehradě v Římě lze získat na tel.+fax: 0039 06/636256, nebo e-mail: velehrad@libero.it

Připravil Fr. Dušan Hladík

Pouť do Svaté země (13)

Pokračování ze str.2

bohatě zásobuje Genezaretské jezero ležící 215 m pod mořskou hladinou. Protékajíc pak nejníže položeným údolím země, zásobuje svými vodami východní pobřeží Jordánska a západní pobřeží Izraele, jejichž život je zcela závislý na vodě Jordánu. U Jericha bývala ještě voda hluboká 4-6 metrů a potom se řeka vlévala dvěma plochými bažinatými rameny do Mrtvého moře. Bylo to v době, kdy vodní hladina moře sahala o 200 m dál než je tomu dnes. Dodnes jsou na západních svazích patrné linie původního moře a pak jednotlivé vrstvy, jak moře klesalo. Tento proces odpařování dnes drasticky pokračuje a Jordánská voda již do Mrtvého moře vůbec nepřitéká, protože je zcela vyčerpána mnohými čerpacími stanicemi z obou břehů, které zásobují četná zavlažovací zařízení. Srážky v době dešťů nestačí zásobovat Mrtvé moře a pokud nedojde ke změně (plánuje se natáhnout potrubí z Rudého moře), bude se jednou na místě dnešního Mrtvého moře nacházet solná poušť. Tak by se splnilo slovo proroka Zachariáše, který již dávno bědoval nad budoucností Jordánu: „Slyš jak pastýři kvílejí. Slyš jak lvíčata řvou, že pýcha Jordánu propadla záhubě." (Zach 11,3)

Vraťme se však k místu, kde kázal Jan Křtitel a kde se také uskutečnil křest Kristův. Podle Marka a Matouše vystoupil Jan Křtitel na poušti u Jordánu. To by ukazovalo na dolní část toku této řeky. Evangelista Jan to upřesňuje, když zprávu o Ježíšově křtu končí slovy: „To se stalo v Betánii na druhé straně Jordánu, kde Jan křtil." (Jan 1,28)

Když se v roce 1884 prováděly opravy jednoho řeckého kostela v zajordánské Madebě, městě ležícím na staré cestě z Damašku do Petry, zastavil se zde náhodou na své inspekci P. Kleofas, knihovník řeckého kláštera v Jeruzalémě, a všimnul si, že dělníci pokrývají starou mozaikovou podlahu kamennými deskami. Mozaikové podlahy v místních chrámech nebyly žádnou zvláštností, a tak do té doby mozaice nikdo nevěnoval zvláštní pozornost. P.Kleofas však na první pohled poznal, že mozaika znázorňuje mapu Svaté země. I když z původní mapy nezbyla ani polovina, přece tato mozaika ze 6.století představuje nejstarší dochovanou mapu Palestiny. Madeba se totiž nachází jen pár kilometrů od hory Nebo, ze které Mojžíš viděl Zaslíbenou zemi (Deut 32,48-52), a kde zemřel (Deut 34,1-5). Jedinečný rozhled z vrcholu hory pak podnítil křesťany k tomu, aby zhotovili mapu Zaslíbené země s jejími svatými místy a umístili ji jako mozaiku na podlahu svého kostela. Na této mapě je místo Ježíšova křtu na dolním toku Jordánu blízko brodu s názvem Betabara. Asi 2 km odtud se nachází vesnice Betánie, dnes je to na území Jordánského hášimovského království.

Betánie, kde Jan křtil, však nebyla jen obyčejným přechodem přes řeku jako mnohé jiné. Jan si zvolil tento brod naproti Jerichu proto, že tudy procházely dějiny vyvoleného národa. Bylo to místo, o němž hovořil Mojžíš, když se loučil před smrtí s vyvoleným národem: „Slyš, Izraeli, dnes přejdeš Jordán, aby sis podrobil pronárody větší a zdatnější, než jsi ty, města veliká a opevněná až k nebi." (Deut 9,1) Bylo to místo, kde Izraelité pod vedením Jozuovým překročili suchou nohou řeku a vstoupili do zaslíbené země: „Když kněží nesoucí archu úmluvy přišli k Jordánu a jejich nohy se smočily na pokraji vod, tu vody řítící se shora zůstaly stát... a ty, které tekly dolů k moři pouště, které se nyní nazývá Mrtvé, se vytratily. Tak přešel lid naproti Jerichu." (srv. Joz 3, 14-16) Podobně bylo toto místo spojováno s odchodem proroka Eliáše z toho světa: Eliáš řekl Elizeovi: „Zůstaň zde, protože Hospodin mě posílá k Jordánu." Odvětil: „Jakože živ je Hospodin, neopustím tě." ... I šli oba spolu k Jordánu. Eliáš vzal svůj plášť, svinul jej, udeřil do vody a ta se rozestoupila, takže oba přešli po suchu... A hle, ohnivý vůz s ohnivými koni je od sebe odloučil a Eliáš vystupoval ve vichru do nebe. (srv. 2 Král 2, 4-11) Později prorok Malahiáš o návratu Eliáše napsal: „Hle, posílám k vám proroka Eliáše, dříve než přijde den Hospodinův veliký a hrozný. On obrátí srdce otců k synům a srdce synů k otcům, abych při svém příchodu nestihl zemi klatbou." (Mal 3, 23-24)

Řecký pravoslavný kostel na místě Křtu Páně u Jordánu

V duch těchto biblických textů dostává působení Jana Křtitele u brodu v Betánii nový rozměr. Židé sami se Jana ptají: „Jsi Eliáš?" (Jan 1, 21) a on odpovídá: „Nejsem." Ovšem: „V duchu a moci Eliášově působí", jak to oněm předpověděl anděl jeho otci Zachariášovi. (Luk 1, 17) a potvrzuje to o něm i sám Ježíš, když říká: „On je Eliáš, který má přijít." (Mat 11, 14) Také vnějším vzhledem se Jan prorokovi podobal. Druhá kniha královská popisuje Eliáše takto: „Byl to muž v chlupatém plášti a bedra měl opásaná koženým pásem." (12 Kr. 1, 8) A popis Jana Křtitele z evangelia je následující: „Byl oděn velbloudí srstí, měl kožený pás kolem boků a jedl kobylky a med divokých včel." (Mk 1, 6)

Bylo to někdy na přelomu roku 27 – 28 po Kr., když přišel mezi Janovy poslu chače k Jordánu z Galileje také jeden „rabbi", aby se dal pokřtít. Když Jan spatřil v davu dosud neznámého Ježíše, naplněn prorockým duchem na něj ukázal: „Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa." (Jan 1, 29) Když pak Ježíš žádal, aby ho Jan pokřtil, bránil se mu slovy: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty přicházíš ke mně?" Ježíš mu však řekl: „Nech tak nyní, neboť je třeba, abychom

zcela splnili Boží vůli." A tak mu vyhověl. Jakmile byl Ježíš pokřtěn, vystoupil hned z vody. A hle - otevřelo se nebe a viděl Ducha Božího jako holubici, jak se snáší a sestupuje na něj. A z nebe se ozval hlas: „To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení." (Mat 3, 14-17) Tak Nebeský Otec potvrzuje hned na začátku Ježíšovy veřejné činnosti jeho Božství. Ježíš pak chodil od města k městu a od vesnice k vesnici a hlásal Boží království. Když končilo jeho veřejné působení, vyvedl Ježíš nejbližší z apoštolů na vysokou horu, kde byl proměněn a z Božích úst zaznělo stejné svědectví: „To je můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouchejte." (Mat 17, 5) Pak již následovala Ježíšova cesta do Jeruzaléma, kde svým utrpením, smrtí na kříži a zmrtvýchvstáním uskutečnil své mesiášské poslání.

Betánie v Jordánsku, která leží východně přímo proti Jerichu, je dodnes spojována jak s prorokem Eliášem, tak s Janem Křtitelem. Malé návrší ve středu Betánie je uctíváno jako místo, odkud byl Eliáš vzat na nebesa. Po celá staletí bylo toto místo známo jako Eliášův pahorek neboli Tell Mar Elias či arabsky Jabal Mar Elias. Dnes se zde nacházejí zříceniny byzantského kostela. Kristův křest se pak připomíná přímo u Jordánu. Místo samo vždy bylo vyhledáváno všemi křesťany a dodnes zde má několik křesťanských církví své kaple. Zvláště bylo toto místo uctívané ruskými poutníky, kteří sem přicházeli, často celou cestu pěšky, v početných skupinách až do komunistické revoluce v roce 1917. Na památku křtu vstupovali v bílém rouchu do řeky Jordánu a toto roucho pak uchovávali až do smrti, kdy v něm byli pohřbeni jako v pohřebním rubáši, a věřili, že si tak zajišťují své slavné vzkříšení.

Nejvýznamnější stavbou v Betánii za Jordánem je řecký pravoslavný kostel sv. Jana Křtitele. Spolu s malým klášterem je vybudován na místě původního byzantského kostela z 5.století, který byl zničen Peršany v roce 614 a obnoven v roce 1128. Dnešní podobu dostal kostel při přestavbě v roce 1954. Dále se zde nachází klášter Etiopské církve, který byl vybudován etiopskou královskou rodinou v 19.století. Také františkáni zde vybudovali v roce 1935 kapli s malým hospicem, ale vše bylo zničeno zemětřesením v roce 1956. Dnes je zde jen malá katolická kaple s oltářem a na břehu Jordánu je ještě další oltář. Poslední stavbou je syrský klášter sv. Jana Křtitele, který byl postaven na počátku 20.století, ale nyní je opuštěn.

Naši poutníci při obnově křestních slibů u řeky Jordánu

Vzhledem k tomu, že původní místo Kristova křtu je dnes pro poutníky do Svaté země nepřístupné (k jeho návštěvě je nutné podniknout dalekou cestu přes celé Jordánsko), bylo u řeky Jordánu vybudováno jiné místo, kde se mohou poutníci zastavit a připomenout si Kristův křest i svůj vlastní křest.

I když křest Janův byl pouze předobrazem skutečné svátosti křtu, kterou Pán Ježíš ustanovil až po svém zmrtvýchvstání, přicházejí po staletí křesťané k řece Jordánu, aby si zde svůj svátostný křest připomněli a obnovili svůj křestní slib a samozřejmě sem dodnes přichází mnoho lidí, kteří na tomto místě jsou jako dospělí pokřtěni. Místo, kde se dnes u Jordánu zastavují poutníci, je nazváno Jardenit a nachází se pár desítek metrů od výtoku řeky z Genezaterského jezera. Temná řeka, široká asi 20 metrů se zde klikatí obrostlá bujnou vegetací a vysokými stromy, které poskytují blahodárný stín. Na pravém břehu jsou vybudovány stupňovité terasy, které zasahují až do vody a umožňují poutníkům vstoupit přímo do Jordánu. Celý areál je obehnán hradební zdí, kde na keramických deskách, podobně jako na jiných památných místech ve Svaté zemi, je v nejrůznějších jazycích napsán úryvek z evangelia sv. Marka (1, 9-11) o křtu Pána Ježíše v Jordánu.

Ještě před příjezdem do Jardenitu připomněl v autobusu Otec Dušan poutníkům osobnost Jana Křtitele a jeho působení, jako posledního proroka, a vysvětlil význam jeho křtu a rozdíl mezi svátostí křtu, kterou ustanovil Pán Ježíš. Zatímco křest Janův byl přirozeným výrazem upřímné lítosti kajícníků nad svými hříchy, svátost křtu má nadpřirozený charakter a působí přímo odpuštění hříchů a uděluje člověku milost posvěcující. Nezbytnost svátosti křtu naznačil Pán Ježíš při rozmluvě s Nikodémem, když řekl: „Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího." (Jan 3, 5) A samu svátost křtu ustanovil Ježíš krátce před svým nanebevstoupením, když řekl svým učedníkům: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky a křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všecko, co jsem vám přikázal. (Mat 28, 18-20) A k tomu ještě dodal: „Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen." (Mk 16, 16) I když se v současnosti obvykle křtí již malé děti, přesto v poslední době přibývá i mnoho žadatelů o křest z řad dospělých. Ti z důvodu ateistické výchovy jejich rodičů již jako děti pokřtěni nebyli a teprve v současnosti se seznamují s vírou a nacházejí Boha. Každoročně i u nás v Chicagu máme několik křtů dospělých, kteří uvěřili v Krista a rozhodli se ho svým životem následovat.

U řeky Jordánu jsme pak všichni obnovili svůj křestní slib, odřekli se hříchu a vyznali víru v Trojjediného Boha. Potom Otec Dušan vstoupil až po kolena do vody a oběma rukama ji nabíral a bohatě všechny přítomné kropil. Tak jsme si připomněli svůj křest, podobně jako to děláme vždy o velikonoční vigilii. Potom ještě Otec Dušan nabral posvátnou jordánskou vodu do lahví, aby si ji vzal domů a mohl ji pak používat při udělování svátosti křtu.

Připravil Karel Chrobák

JAK PÁN BŮH DÁ...

Životopisné vyprávění Otce Josefa Šacha, misionáře české farnosti sv. Vojtěcha v Burlingtonu v Kanadě.

Portrét P. Josefa Šacha, vzácného kněze, který po léta obětavě sloužil našim krajanům v Kanadě. Tento baťovák a člen Sokola přeplaval krátce po komunistickém puči v únoru 1948 Dyji. Následovaly roky emigrantských peripetií, završené tím, že ve zralém věku pocítil volání ke kněžství. V knize doplněné vzpomínkami postav českého katolictví (kardinál Špidlík, profesor Skalický...) nechybějí dobrodružné ani humorné příhody, avšak jejím vyzněním je svědectví o Božím vedení a o plodnosti povolání – i pozdního.

Připravili Jana Franková a Josef Svoboda

Knihu si můžete objednat na adrese:

Otec Josef Šach
St. Elizabeth Villa
391 Rymald Road W.
Hamilton, Ontario
L9B 1V2, CANADA

Objednávám knížku „Jak Pán Bůh dá“
$ 12 za kus (včetně poštovného)

Jméno: .....
Adresa: .....
.....
.....

Objednávám .... výtisků

Přikládám šek na: $ .....

HLASY NÁRODA

Máte již zaplaceno předplatné na rok 2008?

Vpravo nahoře na nálepce s Vaší adresou je měsíc a rok, kdy Vám předplatné končí

USA na rok – osobní odběr v kostele: 30.00 USD
USA na rok – poštou 1.třída: 40.00 USD
Kanada na rok letecky: 40.00 USD
(prosíme z Kanady posílejte šeky v US dolarech)
Ostatní cizina na rok letecky: 55.00 USD

Naše adresa:
Hlasy národa,
P.O. Box 508 576,
Cicero, IL 60804
Tel.:(708) 656 -7472 Mobil: (708) 533-1050

Doporučte Hlasy národa svým známým!

MARDI GRAS

Zveme Vás na

MAŠKARNÍ BÁL

V sobotu 19.ledna 2008 v 8.00 PM

Dveře se otvírají 7.30 PM

Besední dům 2416 S. 61st Ave, Cicero, IL 60804

K tanci a poslechu hraje skupina

JANO A LUBO PALA

Soutěž o nejlepší masky

Bohaté občerstvení a hojnost nápojů

Vstup:

Masky $ 10,- Ostatní $ 12,-

Mládež do 18 let zdarma

Mohou se zúčastnit i děti v doprovodu rodičů

Srdečně zve všechny malé i velké Česká misie

Bližší informace Fr. Dušan Hladik 708 - 656 7472 nebo 708 - 533 1050

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050 (773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

POJIŠTĚNÍ STATE FARM

LOU ČEVELA

Agent

„Mluvíme česky"

State Farm Insurance Companies

AUTO – FIRE – LIFE – HEALTH

STATE FARM BANK

LOU ČEVELA INSURANCE AGENCY, INC.
1907 E. 31st Street (31st & Maple Ave)
LaGrange Park, Illinois 60526
Office: (708) 354 1180 - 24 Hour Voice Mail
FAX: (708) 354 1217 - 24 Hour Dedicated Line
E-mail Address: LOU.CEVELA.BZ@STATEFARM.COM

ČESKÁ SÍŇ KARLÍN

Wednesday dances 2006
Dancing from 7:30 PM - 10:30 PM

Karlin Hall and Club
5304 Fleet Ave
Cleveland, OH

For details and updates call:
216 - 883 - 4760

Czech Kitchen call:
216 - 581 - 4362

MUSIC EVERY WEDNESDAY

JANUARY 2, 9, 16, 23 & 30
FEBRUARY 13, 20, & 27

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: **773-910-3400**
Chapel: **708-562-5900**
e-mail:
marikbakenfs@mycingular.blackberry.net

Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

Úmrtní oznámení

Všem příbuzným a přátelům sdělujeme,
že nás opustil náš milovaný
manžel, tatínek, dědeček a pradědeček, pan

Stanislav Maria Tax

z Danville, Indiana

Po dlouhé nemoci odevzdaně zemřel
24.listopadu 2007 ve věku 80 let.
Nechť odpočívá v Boží náruči.

Rozloučili jsme se s ním při mši svaté 24.listopadu 2007
v kostele Panny Marie Královny Míru v Danville, IN.

Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována v kostele Panny
Marie Svatohorské v Ciceru 19.ledna 2008 v 6.30 večer.

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou v modlitbě.

Eva Taxová, manželka
John, Stanley a Thomas, synové a jejich rodiny
Eva, Anna a Marie, dcery a jejich rodiny
synovci a neteře s rodinami

Úmrtní oznámení

S bolestí v srdci oznamujeme všem přátelům a známým,
že dne 29.listopadu 2007 byl povolán na věčnost pan

Leopold Barnet

Narodil se 2.září 1910 v Sremské Mitrovici v Jugoslávii. Mládí
prožil na Moravě ve Strážnici, kde se vyučil obchodním příručím.
Za 2.světové války byl pronásledován Nacisty.
Po roce 1945 se usadil ve Frývaldově v Jeseníkách,
kde pracoval ve velkoobchodu s potravinami.
Po roce 1948 odešel s manželkou Františkou za hranice přes
Západní Německo a Anglii do Kanady. Do USA přišel
v 50.létech. Od roku 1984 žil sám jako vdovec.
Zemřel tiše zaopatřen svátostmi umírajících
v péči rodiny Chládkovy v Saint Charles.
Děkujeme zvláště Emilu Kentovi a dalším přátelům,
kteří o něj ve stáří a v době jeho nemoci pečovali.
Pohřeb žehem byl privátní. Rozloučili jsme se s ním při mši
svaté v kapli Domu České misie 19.prosince 2007 večer.

Děkujeme všem, kdo se s ním přišli rozloučit
a vzpomenou si na něho v modlitbě.

Přátelé z Chicaga a okolí

Vzpomínka

Bůh je láska.

S bolestí a prázdnotou v srdci vzpomínám.

Dne 27.ledna 2008 tomu bude pět let,
co mne náhle opustil můj milovaný manžel

Vytautas Vanagas

Mši svatou za spásu jeho duše budeme obětovat
u Panny Marie Svatohorské v Ciceru
v sobotu 26.ledna 2008 v 6.30 večer.

Za vzpomínku v modlitbách děkuje

Marie Vanagas P.E., CIP
manželka

Vroucí vzpomínka

25. ledna 2008 tomu bude už deset let,
kdy na Svořitelovo zavolání odešla z našeho
rodinného středu na věčnost naše drahá manželka,
starostlivá matka a babička, paní

Maria Solfronková

(rozená Pazderaková)

Její tělo je pohřbeno na hřbitově
Gate of Heaven v Silver Spring, Maryland.

S bolestí a láskou věrně vzpomínají:
manžel Václav Solfronk
syn Mark s chotí Megan, vnoučata Nikolas a Annika
sestra Anna a neteř Maria v Německu
sestřenice Maria a bratranec Janko
a ostatní příbuzní na Slovensku

Upřímně děkujeme všem,kdo si na naši
zesnulou v modlitbě vzpomenou.

Ještě jednou 40 let Českého Rádia v Clevelandu

John Dušek, prezident Sokola v Clevelandu stojí vlevo za Joe Kocábem, který spolu s Johnem Hyvnarem, synem Václava Hyvnara, spoluzakladatele Českého Rádia v Clevelandu drží pamětní desku čtyřicátého jubilea:

CZECH VOICE OF CLEVELAND
Dec. 7, 1967 - Dec. 7, 2007

Velký dort pro 40. jubileum Českého Rádia v Clevelandu se zvláštním poděkováním Joe Kocábovi za milovanou českou hudbu

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879
1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President
Theresa M. Pokorny, Secretary -Treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravecek
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Srdečně zveme všechny členy na

VÝROČNÍ SCHŮZI ČESKÉ MISIE

Schůze se bude konat
po mši svaté v sobotu 16.února 2008
asi v 7.45 večer
v klubovně Misijního domu
2340 S. 61st Ave, Cicero, IL 60804

Bude podána zpráva o činnosti misie za rok 2007.
Finanční zpráva o hospodaření misie za rok 2007.
Uskuteční se volby nové Misijní rady.
Bude předložen plán činnosti na rok 2008.

Těšíme se na Vaši hojnou účast.

Rev. Dušan Hladík, president
a
Rada České Misie

CZECHOSLOVAK ALLIED ORGANIZATIONS IN CHICAGO

cordially invites you to attend the

50th Anniversary of the Representative Ball

Saturday, February 2, 2008

Featuring music by

St. Louis-Czech Express Band

Terrace and Venetian Ballrooms of Drury Lane Oak Brook
100 Drury Lane, Oak Brook Terrace, Illinois

Donation: $80.00 per person, includes dinner with unlimited wine, entertainment and 4 hours of open bar.

Cocktails at 6:30 p.m. – Dinner at 7:00 p.m.

Presentation of past debutantes at 8:30 p.m.

Music by St. Louis-Czech Express Band from 7:00 p.m. – 12:30 a.m.

Formal attire requested.

For further information and table seating, call Mrs. Vlasta Vicenik at (708) 354-0520.

Tábor Hostýn v Kanadě

Úvodem

Pro ty, kteří dosud neznají Tábor Hostýn podáváme několik vysvětlení. Jedná se o perlu utopenou v lesích Laurentinského pohoří, která je v rukou české a slovenské komunity. Tábor se rozkládá na pozemku velkém asi 10 hektarů (25 akrů), zhruba 80 km na sever od Montrealu, u městečka St.Calixte. Patří k němu hezká pláž u nedalekého jezera Lafond. Tábor nemá dluhy, je soběstačný a jeho terén dohromady s pláží a budovami má hodnotu několik set tisíců dolarů. Nicméně, dary jsou stále vítány, protože nám umožní rychlejší opravy a zvelebování tábora. Více informací najdete na internetu na stránce www.hostyn.org.

Historie tábora se dá rozdělit do tří období:

1. Janíčkovská éra (1954 až 1993): Tábor byl založen v roce 1954 dnes již zesnulým jezuitou Bohuslavem Janíčkem (1919-2002) a patřil *Czechoslovak Welfare Association*. Až do konce tohoto období byl tábor spravován otcem Janíčkem. V roce 1993 byl tábor darován škole Loyola.

2. Loyolská éra (1993 až 1998): V tomto období tábor patřil jezuitské škole Loyola.

3. Moderní éra (od 1998 dodnes): Tábor převzala v r. 1998 Asociace Hostýn, Inc., která později získala status neziskové organizace. Během této Moderní éry se zařízení tábora neustále vylepšuje a kvalita dětského tábora se neustále zvyšuje po všech stránkách (bezpečnost, program, jídlo). Členem Asociace Hostýn se může stát kdokoliv (přihláška je na internetu). Členský příspěvek je $20,- za rok. Členové se těší různým výhodám.

Zpráva o dětském táboře

Dětský tábor 2007 trval tři týdny a zúčastnilo se ho 41 dětí, o dvě více než vloni. Tento počet je potěšující vzhledem k tomu, že po tom, co vypadly dva silné ročníky dětí starších 15 let nastoupilo mnoho nových, mladých dětí, což nám dává slibné perspektivy do budoucna. O velkém úspěchu letošního tábora svědčí to, že osm dětí, které byly přihlášeny pouze na jeden nebo dva týdny, si pobyt na táboře prodloužily. Již po páté jsme podnikli výlet do Arbrasky (dobrodružství na lanech v korunách stromů, viz web page www.arbraska.com) a jako obvykle byly děti nadšené, i když se na začátku muselo lezení po lanech na půl hodiny přerušit kvůli bouřce. Dále děti podnikaly různé výlety, provozovaly kanoistiku, plavání, volejbal, kopanou, ping pong a různé hry jak v táboře, tak v jeho okolí. Velké úspěchy měly i táborové ohně, diskotéka a stezka odvahy. Noční hlídky se pečlivě staraly o bezpečí všech dětí a dokonce i torontského generálního konzula Mgr. R. Krpače s jeho doprovodem, který přijel na neočekávanou návštěvu do tábora, a zahnaly pryč všechny duchy a vampíry, kteří se občas zjevovali v okolí kapličky. Děkujeme všem, kdo se podíleli na úspěchu letošního tábora: kuchařkám Miladě a Hance, vedoucím Drahošovi*, Robertovi*, Erikovi*, Adrianě, Kamile, Lence a Kristýně*, a správci a údržbáři Josefovi*. Ti, co pracovali zadarmo, jsou označeni hvězdičkou.

Zpráva o pouti 12. srpna 2007

Letošní pouť se vydařila nade všechno očekávání. Ti, co přišli, nelitovali. Za slunečného počasí sloužili dva salesiánští kněží z Moravy mši sv. pro padesátku věřících pod širým nebem na nově budovaném hřišti. Celkem bylo vydáno asi 90 obědů, a počet účastníků, kteří se trousili až do večera, byl kolem 120. Někteří využili teplého počasí ke koupání na táborové pláži. Jen litujeme neúčasti některých veteránů. Vepřo-knedlo-zelo bylo vynikající, stejně jako párky a dršťková polévka. Návštěvníci kupovali tradiční srdce a štrúdl. Pro nedostatek času bylo méně cen v tombole, zakoupených lístků však bylo více než vloni. První cena byla zahradní lavička od Toma Silbera, druhá cena velký dárkový koš s potravinami od pana Pituleho a třetí zahradní vypolštářované lehátko. Pan Pitule také daroval zelí a hořčici a firma Alpina salám. Všem dárcům děkujeme. Po obědě jsme si připili šampaňským na zdraví čestného člena Asociace Hostýn Josefa Janíka, který oslavoval nedávné osmdesátiny a zlatou svatbu. Panu Janíkovi a jeho manželce gratulujeme a přejeme mnohá další léta v co nejlepším zdraví. Za zdárný průběh pouti děkujeme členům výboru (Stáně, Vierce, Zdeňkovi, Tomášovi, Mirovi a dvěma Josefům) a mnoha dobrovolníkům - Nicole, Jirkovi, Renatě, Adrianě, Kristýně a Robertovi.

A na závěr:

Přihlaste své děti na tábor 2008. Sami přijeďte na pohodovou dovolenou do tábora (dospělí $10,- na den, děti do 12 let zdarma, členové Asocisce Hostýn $6,- na den). Je vhodné udělat si rezervaci. Telefon do tábora během letní sezony je 450-222-2006. Informace v průběhu roku podá RNDr. Josef Maxant Tel. 450-465-4844 nebo Viera Šebenová Tel. (pouze večer) 514-385-5153. Budeme také vděčni, když se přihlásíte jako dobrovolní pomocníci pro organizaci táborů pro děti.

Montrealský Věstník, 1/2007

Josef Janík se chystá nakrojit velkolepý dort věnovaný k jeho 80. narozeninám a k 50 letům manželství. Řada gratulantů byla předlouhá, šampaňské teklo proudem.

K přání Božího požehnání a dobrého zdraví do dalších let se věrnému čtenáři, neúnavnému propagátoru a občasnému dopisovateli Hlasů národa připojuje redakce a Fr. Hladík

Z DOPISŮ NAŠICH ČTENÁŘŮ

Jaká jsem žena

Jsem žena mnoha tváří a do každého počasí
co argument hned vytasí, když s mužem svým se sváří.
Bujná i skleslá. Milující a něžná.
Pracovitá i líná – jsem prostě vždy jiná.
Geniální i hloupá. Ukecaná. I ta, co na slovo je skoupá.
Jsem ta, co rodí děti, co nevynese smetí.
Jsem baba jedu i hrnec medu, i dívka na koštěti.
Usměvavá a líbezná. Ač někdy bývám nakvašena,
jsem přeci vždy – jen pouhá žena.
A tak bych mohla veršovat tisíc a více slok.
Však nejvíce já vypovím, když mlčím – beze slov.

Ztráty a nálezy

Věřím v přeměnu všeho, co trvá.
Podoba zítřka mé nitro v kusy trhá.
Paprsek světla tančí v zorničkách.
Dobro a zlo se plíží po špičkách.
V kolonce dal – má dáti –
se všechno semele a stokrát se mi vrátí!

Osud

V potoku voda plyne a dny jsou vždycky jiné
a žádný není stejný.
Jsou chvilky plné jasu a také kouty temné.
A v bouři všehočasu hraješ na struny jemné.
A po jazyku váliš chuť života co žiješ.
Někdy ho vychutnáváš a jindy hnusem plivneš.
Do vaty někdy bališ bolístky rozháraná
zmatena k zítřkům vzhlížíš.
Ať má se stát, co se stane.
Osud ti nitky spřádá, ať děláš, co děláš
on někdy miluje tě, jindy ho rozhněváš.

Chtěla bych

Taky bych chtěla anděla, co všechno špatné zahání.
Co z cesty smítka odstraňuje – a za mne dělá pokání.
Také bych chtěla živou vodu – jí pokropila nemocné.
Všem udržela život v chodu; mé přání je tu bezmocné.
Také bych chtěla všechno hlídat, by se nic špatné nedělo.
To oko Boží hlídalo to. Však asi někdy chybělo.
Také bych chtěla poznat pravdu – však není jedna, jediná.
Kde jedna pravda s pravdou končí,
tam další pravda začíná.

Z veršů Květulky Kudláčkové
Zaslal nám Lubomír Hromádka

Richard Wurmbrand:

Marx a Satan

Tato malá knížka, přibližně o osmdesáti stránkách vyšla asi před dvaceti lety nákladem Křesťanských misií v komunistických zemích.Objevila se v několika veřejných knihovnách po Americe a záhy zmizela; tady se nevhodné knihy nepálí, tady se prostě vyřazují a nahrazují novými.

Autor Richard Wurmbrand je rumunský Žid, konvertita na křesťanství (nikoliv na katolictví). Strávil řadu let v komunistických vězeních, odkud ho mezinárodní křesťanské organizace vysvobodily. Zřejmě měl přístup ke spisům Karla Marxe neboť tvrdí, že ze stovky Marxových spisů, které se nacházejí v Kremlu, nebylo zveřejněno všechno.

Wurmbrand píše, že Marx vyrůstal jako věřící Žid, ale že v dospělém věku se zapletl do satanského kroužku a začal bojovat proti Bohu. Oproti tomu, co komunisté hlásají, Marx nikdy existenci Boha nepopíral, chtěl se mu jenom mstít. Věděl, že půjde po smrti do pekla a za svůj životní úkol si vzal úsilí strhnout s sebou do pekla celé lidstvo. Socialismus, ke kterému ho přivedl Moses Hess, byl pro Marxe jenom prostředkem k dosažení tohoto cíle. Marxovo úsilí strhnout s sebou do pekel co nejvíce duší se mu prostřednictvím komunismu znamenitě podařilo. V tom je největší zločin komunismu, že vzal lidem víru.

Modleme se, aby se víra našich předků brzy navrátila.

Jaroslav Mencl, Ph.D. Cleveland, Ohio, USA

* * *

Velmi zajímavá je též práce ruského filosofa Grigorije Marčenka, žijícího v exilu, o Karlu Marxovi. Pokud byste ji někdy dostali do rukou, stojí za přečtení. Ukazuje profil tohoto hlavního ideologa komunismu jako vrcholného zasvěcence a nejvyššího kněze ďáblova. Autor dochází k podobnému závěru jako Wurmbrand, že totiž cílem komustické ideologie nebyl materialismus popírající Boha, ale jde o skutečný satanismus, jehož cílem bylo pod rouškou sociální spravedlnosti okrást lidi o víru v Boha. Když autor studoval Marxova díla satanského zaměření došel k okamžiku, kdy již neměl sílu pokračovat bez obav, aby sám nebyl touto temnou silou uchvácen. Ponechal dál pole bádání tomu, kdo by tuto sílu měl. – Nevíte o dalších badatelích?

Pozn. redakce

Zásah Matky Boží v dějinách Litvy

V letošním roce oslaví Litva zvláštní jubileum. Přesně před 400 lety zde bylo zásahem Matky Boží zastaveno vítězné tažení kalvinistů. V dnešních dnech se jeví tyto události jako obzvláště významné. Díky zjevení Matky Boží v Šiluvě v roce 1608 se mohla země vrátit zpět ke katolicismu. Toto zjevení bylo uznáno papežským dekretem v roce 1775. Nyní je Litva součástí EU a je právě pro svůj náboženský základ velkým znamením naděje pro sjednocenou Evropu.

Poslední pohanská země v Evropě

Litva patří k „nejmladším dcerám" Církve v Evropě, protože mezi evropskými národy, které jsou dnes v Evropě samostatnými státy, byla Litva poslední pohanskou zemí, která přijala křesťanství. Byla to dlouhá cesta, kterou prošel litevský národ až ke své plné christianizaci. Pokud jde o historické prameny, je o Litvě první zmínka v Quedlimburských análech z roku 1009 v souvislosti s misijním působením a mučednickou smrtí sv. Bruna. Jiskra křesťanství přeskočila až ve 13. století. Ale i to bylo jen krátké ranní svítání. Litevský velkokníže Mindaugas, který byl 6.června 1253 korunován na prvního a jediného litevského krále, přijal roku 1251 katolickou víru. Tímto krokem propůjčil svému státu status křesťanské země. Ale tento počátek christianizace zůstal bez hlubších následků pro další politický vývoj Litvy. Mindaugas totiž zachoval katolické víře věrnost jen dočasně. Ani jeho nástupci nebyli ochotni přestoupit ke křesťanství. Tak celá země, která se ke křesťanství jen přiblížila, upadla opět do pohanství. Litva tak zaujímala v tehdejší Evropě zvláštní postavení. Tvořila určitý druh samostatné civilizace, která nepatřila ani k byzantské pravoslavné východní Evropě, ani k latinskému Západu. Po Mindaugasovi však nebylo v Litvě jediného významnějšího panovníka, který by se svými sousedy nejednal o christianizaci své země.

Pod tlakem řádu německých rytířů

Koncem 13. století se podařilo řádu německých rytířů podrobit pruský lid svému křesťanskému panství. Pak se posílený řád obrátil na Litvu, která měla zpočátku těžkosti ubránit se stálému nátlaku. V druhé polovině 14. století dosáhl tento nátlak svého vrcholu. Každoročně podnikl řád tří až čtyři vpády, které měly nejčastěji loupežný a ničivý charakter. Trvající obranný boj oslaboval litevské síly a vedl k hledání nějakého východiska. Výhodné řešení se naskytlo v roce 1385, kdy byl v Krevu uzavřen svazek mezi Polskem a Litvou. Výsledkem byl sňatek litevského velkoknížete Jogaily s polskou princeznou Hedvikou. Jogaila byl korunován v personální unii za krále Polska, musel se však zavázat, že přivede dosud pohanskou Litvu ke křesťanství a celé velkoknížectví připojí k Polsku.

První orientace na Západ

Velkokníže Jogaila se vrátil na Litvu a přijal roku 1387 katolickou víru. Současně začal cílevědomě podporovat christianizaci v zemi. Dal např. zničit pohanské háje a kultovní místa s věčným ohněm. Tento postup měl své přednosti ve srovnání s christianizací jiných pobaltských zemí, např. Lotyšska a Estonska. Tak proběhl křest Litvy nikoliv jako důsledek násilného zásahu zvenčí, nýbrž jako vlastní vnitřní proces, který realizovali samotní Litevci. Německý řád tak ztratil právně náboženské oprávnění pro své zásahy. Papež odňal křížovým tažením řádu svou podporu a vyslovil se rozhodně proti dalším nájezdům. To již tehdy otevřelo Litvanům cestu, aby se bez ohledu na určité pravoslavné prvky orientovali na Západ a rozvíjeli se kulturně i hospodářsky. Za vlády Vytautase Velikého, který panoval v letech 1392-1430, rozvinula se Litva na jeden z největších evropských států a sahala od Baltu až k Černému moři.

V bouři reformace

Když bouře reformace zachvátila Evropu, nezastavila se ani před branami Litvy.

Země stála na pokraji nebezpečí, že zcela ztratí katolickou víru a stane se navždy protestantskou, jak tomu bylo v okolních pobaltských státech. Tu se stalo v malé vesnici Šiluva něco neobvyklého.

V létě 1608 zasáhla sama Matka Boží do dějin Litvy a způsobila v celé zemi naprostý obrat. Jak byl Mariin zásah v tehdejších poměrech nepatrný a skromný, tak vytrvale se projevil jeho výsledek pro náboženskou budoucnost Litvy. Bylo to, jako by tehdy Matka Boží dala lidem do rukou malý klíč, aby pochopili, co znamená reformace pro Ježíše a jeho Božské Srdce. Několik málo slov a hořký pláč postačil, aby se prostým věřícím otevřely oči a přiměly je k návratu. Tyto události Církev pečlivě prošetřila a nakonec uznala na nejvyšší úrovni. Papež Pius VI. uveřejnil 17.srpna 1775 dekret, ve kterém prohlásil mariánské zjevení v Šiluvě za autentické. Jedná se v jistém smyslu o nejstarší zjevení Matky Boží v Evropě, které Církev oficiálně prohlásila za pravé. Tentýž papež Pius VI. dal v roce 1786 milostný obraz Matky Boží ze Šiluvy slavnostně korunovat.

Pouti ke cti Narození Panny Marie

Historie však zde začala již v roce 1457. Petr Giedgaudas, diplomat Vytautase Velikého, postavil v Šiluvě kostel a věnoval pozemek katolické církvi. Na svých mnoha cestách přišel i do Říma a obdržel tam nádhernou ikonu Matky Boží s Ježíškem. Přinesl obraz na Litvu a dal obraz vystavit v kostele v Šiluvě. Mnoho generací uctívalo vroucně Matku Boží v tomto kostele. Od počátku 16. století se ze Šiluvy stalo slavné poutní místo. Každoročně 8.září se zde slavilo patrocinium jako velká odpustková slavnost. Ale již v polovině tohoto století vtrhl do země kalvinismus. Mariánská svatyně zavdala protestantským kazatelům vítaný podnět zasévat mezi věřícími nedůvěru a odcizit národ katolické církvi. Nejdříve šli za nimi zvláště šlechtici a intelektuálové. V roce 1532 se místní správce stal horlivým kalvinistou. Stále více katolického majetku bylo konfiskováno a jeho vlastnictví převáděno na kalvinisty. Aniž by brali ohled na smýšlení věřících, vnucovali reformátoři národu svou vůli. I katolíci v Šiluvě byli vydáni na pospas těmto opatřením.

Prozřetelnost katolického faráře

Když farář Jan Holubka, který odpovídá za mariánskou svatyni, slyšel o počínajících změnách, obával se právem nejhoršího. V moudré prozřetelnosti ukryl do bezpečí důležité dokumenty a milostný obraz, liturgické nádoby a roucha. Nakonec opatřil tyto předměty železem okovanou truhlicí a zakopal ji blízko kostela do země. Skutečně brzy se obcí přehnala nezadržitelná horlivost reformátorů. Kostel byl zabrán a zbořen, farář vyhnán a mariánská úcta vyhlazena. Kalvínský pastor převzal péči o rozptýlené stádo. Po sedmdesáti letech si pamatovalo jen několik nejstarších lidí, že zde kdysi byl katolický kostel.

Milostný obraz Matky Boží v Šiluvě

Děti vidí nádhernou paní

Bylo to jednoho letního dne 1608, jak je známo z tradice. Děti pásly na okraji vesnice ovce. Hrály si v blízkosti velkého skalního bloku a pokřikovaly na sebe v bezmezné radosti říkanky. Náhle zůstaly stát jako zkamenělé a hleděly směrem ke skále. V tichu bylo slyšet zřetelné vzlykání. Tu spatřily děti nádhernou mladou ženu, která stála na kameni, v náručí držela malé dítě a hořce plakala. Její velká bolest byla zcela zjevná. Nepromluvila k dětem, ale dívala se na ně tak smutně, jako by jí pukalo srdce. Její slzy byly tak hojné, že jí tekly po tváři a padaly na skálu. Byla oděna do volného bílého a modrého šatu, jaký děti nikdy nepoznaly. Její dlouhé světle hnědé vlasy splývaly volně na její ramena. Neobvyklé světlo zaplavilo ženu i dítě. Děti se ve svém ohromení nezmohly na slovo, ale když žena s dítětem stejně tajemně zmizela, ustoupil jejich strach nadšenému úžasu. Všechny začaly o překot vyprávět, co právě zažily.

Reakce kalvínského pastora

Jeden z chlapů utíkal ihned do vesnice a vyprávěl o tom pastorovi. Ten ho vyzval, aby přestal s tou pohádkou a vrátil se na pole. Když děti večer přišly domů, vyprávěly rodičům a sousedům o plačící Paní. Zpráva se rychle rozšířila po celé vsi. Již další ráno se většina obyvatel shromáždila u skály. Někteří si tropili posměch, ale jiní byli dojati tím, jak přesvědčivě děti trvaly na tom, že mluví pravdu. Nejvýrazněji bylo jejich vyprávění potvrzeno tím, že každé z nich vyprávělo událost přesně stejně do nejmenších podrobností, ať se jich vyptávali jednotlivě, nebo společně.

Když se kalvínský pastor dověděl, že se tu shromáždil tak velký počet lidí, spěchal tam se svým studentem Salomonem. Dělala mu velké starosti údajná lehkověrnost lidí, s jakou přijímají „římské pověry". Tak označil celou událost. Varoval je, že je to dílo satana, který je chce svést do bludu, a pokoušel se lidi přimět, aby se vrátili domů.

Celá vesnice je svědkem

Když pastor konečně udělal přestávku, bylo opět slyšet vzlykání. Oči všech se obrátily ke skále: viděli, jak před nimi náhle stanula plačící žena s malým dítětem v náručí, přesně tak, jak to popisovaly děti. S úžasem se dívali na zjevení. Ani pastor nemohl dělat nic jiného, než se s úžasem dívat. Tvář ženy pokrýval hluboký smutek a její tváře polévaly slzy. Konečně se pastor vzpamatoval a zeptal se: „Proč pláčete?" Odpověděla se starostlivým hlasem: „Byla doba, kdy můj lid uctíval na tomto místě mého milovaného Syna. Ale nyní jste dali toto místo sedlákům k orání a zvířatům za pastvu." Bez dalších slov zmizela.

Mezi lidem se okamžitě rozšířilo přesvědčení, že se jim zde zjevila Matka Boží a měla na mysli katolickou víru, kterou oni odhodili a zapřeli. Došlo k tak radikálnímu návratu ke katolické víře, že deset let po zjevení zde o svátku Narození Panny Marie přijalo 11 tisíc poutníků svaté přijímání.

Uzdravení slepce

Mezitím však došlo k řadě důležitých událostí, které blíže vysvětlují další vývoj. Především v Šiluvě nebyl žádný odpovědný představitel katolické církve. Téměř 80 let zde nebyl kostel, ani kněz, ani mše svatá. Když se o událostech dověděl biskup, poslal do Šiluvy kněze Jana Kazakeviciuse, aby celou záležitost prošetřil a vyslechl svědky této události.

Tu došlo k dalšímu nadpřirozenému potvrzení události. V blízkosti obce žil stoletý stařec, který byl zcela slepý. Když se dověděl o zjevení, vzpomněl si, že jako mladík pomáhal faráři Holubkovi zakopat u skály truhlici s poklady církve. Vesničané zavedli slepce ke skále zjevení, aby jim pomohl najít místo, kde se musí nacházet zakopaná truhlice. V okamžiku, kdy přišli na místo, nabyl stařec zázračně zrak. Plný radosti a vděčnosti padl na kolena a ukázal lidem dotyčné místo.

Základy pro nový kostel

Truhlici nalezli v dokonalém stavu a obsah předali biskupovi. Kromě liturgických nádob a oděvů byl zde i milostný obraz Panny Marie ze Šiluvy se zprávou, že toto místo věnoval Vytautas Veliký jednou provždy katolické církvi. Nyní museli protestanti přestat se svým odporem. Na místě byla postavena bazilika a v jejím středu zaujal své místo milostný obraz Panny Marie. Na základě nesčetných vyslyšení a zázraků, které se staly na přímluvu Panny Marie, musela být bazilika v průběhu doby rozšířena. Až do vypuknutí druhé světové války zde byla úcta k Matce Boží nepřerušená. Komunisté se však pokoušeli poutní hnutí zcela zastavit. Přes všechno velké úsilí a pronásledování se to však sovětskému režimu nepodařilo. Šiluva, kterou mají litevští věřící ve velké úctě a pokládají ji za svůj největší poklad, zůstala nedobytou pevností.

Na památku zhroucení komunismu vykonal zde kardinál Sladkevicius 8.září 1991 slavnostní zasvěcení Litvy Matce Boží. Dva roky nato navštívil toto místo Jan Pavel II. a modlil se ve svatyni zjevení zvláště za litevské rodiny. Na památku této návštěvy bylo zde zbudováno nové poutnické centrum vedle kostela Panny Marie, které nese jméno Jana Pavla II. Dnes opět patří pouť do odpustkového místa Šiluva k nejvýznamnějším událostem náboženského života v Litvě.

Znamení naděje pro Evropu

Litva je svými jedinečnými dějinami velkým znamením naděje pro sjednocenou Evropu. Po pádu komunismu se katolická církev ve společensko-politickém životě stále silněji prosazuje. Je určující silou veřejného života. Církev a stát zde těsně spolupracují, aniž by to ovlivňovalo jejich vlastní samostatnost. Litva stojí poprvé ve svých dějinách před výzvou prosadit dokonale svou politickou a národní identitu. 79% obyvatel se hlásí ke katolické církvi. I když má zde církev podobné problémy jako na celém světě, tzn. nedostatek kněží a konfrontaci s materialistickým životním stylem, je zde přesto možno pozorovat velký rozkvět. Obnovují se církevní budovy a struktury a mezi lidem se rozvíjí náboženský život. Kdo zažije na Litvě katolickou církev, cítí všude duchovní a morální sílu, kterou v Evropě nutně potřebujeme.

Kirche heute 11/2007
překlad podle Světla 49/2007

Zdařilá oslava Českého národního dne na Českém velvyslanectví ve Washingtonu, D.C.

Pod obrazem prvního prezidenta Československé republiky T.G. Masaryka na Českém velvyslanectví ve Washingtonu D.C. Eva Černiková, sekretářka velvyslance Petra Koláře, a její dvě kolegyně z velvyslanectví Veronika Taranová a Lenka Fenclová oblečené v národních krojích vítají hosty Českého národního dne.

Jsem rád, že jsem byl jedním z těch, kteří byli pozváni na české velvyslanectví ve Washingtonu, D.C., ve čtvrtek 25. října 2007 a mohl se zúčastnit oslav Českého národního dne.

Hned při vkročení do foyer na velvyslanectví nás přivítaly tři usměvavé dívky nebo mladé dámy v národních krojích. Všechny tři byly krásné jako na louce kytičky. Jednu jsem poznal. Byla to sekretářka velvyslance Petra Koláře Eva Černíková. Ty dvě druhé jsem neznal. Byly to kolegyně Evy Černíkové, také z velvyslanectví, Veronika Taranová a Lenka Fenclová.

Za nimi byla malebná skupina devíti šohajů, muzikantů, kteří zpívali a hráli naše veselé i tklivé národní lidové písně. Byla to folklorní cimbálová skupina Jaroslava Čecha, kterou vedl primáš Jan Rajmic z Uherského Hradiště. Hráli výborně. Vždyť také reprezentovali folklorní kulturu České republiky v mnoha evropských zemích, ve střední Americe a dokonce na olympiádě v Athénách v roce 2004. Tento rok byli na zájezdě zde v Americe, a tak jsme měli možnost si je poslechnout a dokonce si s nimi zazpívat. Pozoroval jsem, že s nimi zpíval populární washingtonský zpěvák Zdeněk Sadlik a také bývalý filmař Dalibor Holan. Nedivím se, že znali všechny písně. Však oba jsou z Moravy. Zpívali s nimi také mnozí, kteří ani z Moravy nejsou, ale všechny tyto krásné písně znali. Usmíval se primáš Ing. Jan Rajmic a také všichni, kteří ani tyto písně neznali, ale jen pozorně poslouchali.

Když nastal čas jít do sálu, zařadil jsem se do zástupu. U vchodu do sálu velvyslanec Petr Kolář, jeho paní Jaroslava Kolářová a jejich mladší sedmnáctiletý syn Adam vítali hosty. Ve vítající řadě bylo více lidí, patrně osobností z velvyslanectví, ale ty jsem neznal.

Po zahrání české a americké hymny velvyslanec Petr Kolář přivítal všechny přítomné, ale nikoho jednotlivě nepřestavil, jedině bývalého amerického velvyslance Williama Cabanisse, který byl tři roky americkým velvyslancem v Praze. Poděkoval mu za to všechno, co pro americko-české přátelství udělal. Poděkoval mu, že se zasloužil o spolupráci mezi občany, o spolupráci mezi rozličnými obory, mezi politiky, mezi experty a profesory a studenty vysokých škol, mezi výzkumníky a mezi americkými a českými vojáky.

Velvyslanec Petr Kolář řekl: *„United States helped us to build am democratic army, Army which is now great asset to NATO and to the European Union as well. I believe that this American support is now paid back by our soldiers who are working and fighting together as partners with American soldiers against the same enemy. I am proud to say that this place here is the best on the planet to celebrate, because our country would not exist and our restoration of democracy would not exist without your help and your support. Thank you very much for that. And I would say, that it was very clever policy of the United States to support Czechs and to help us to create our independent democratic state, because now you have a real friend and a partner you can depend on and who is very, very proud to work with you and to help other countries to return to their freedom and democracy."*

Cimbálová muzika z Uherského Hradiště pod vedením primáše Ing. Jana Rajmice zvesela vyhrává účastníkům slavnosti.

Spokojený a rozveselený velvyslanec České republiky Petr Kolář mává na pozdrav všem hostům Českého národního dne

Celá řeč velvyslance Petra Koláře byla krásná a věcná. Byl to vlastně proslov hodný státníka nebo dokonce i prezidenta České republiky a já doufám a věřím, že velvyslanec Petr Kolář se jím jednou, dříve či později stane.

Při příležitosti Českého národního dne velvyslanec Petr Kolář pozval na pódium amerického generála Jamese Jonese, kterému náš generál major Emil Pupiš, přidělenec obrany, předal jménem ministryně obrany ČR vyznamenání, a sice Záslužný kříž I. stupně, čili *Cross of Merits Ist Grade for the continuous support and help.*

Oslavy Českého národního dne pokračovaly za zvuku melodické hudby švarných muzikantů z Moravy, z Uherského Hradiště. Na stolech v sále bylo hodně dobrého jídla a různých pochoutek a moučníků. A jak jsem viděl, všichni si pochutnávali. A jelikož dobré jídlo má doplňovat i dobré víno nebo pivo, bylo tam i dobré víno. Nevím, jestli to víno bylo z Moravy, z Mělníka nebo to bylo Chardonnay z Kalifornie, ale vím, že bylo výborné. A pro milovníky piva nechybělo ani české pivo.

A pochutnávali si nejenom naši krajané, Češi, ale i velvyslanci jiných národností, vysocí důstojníci, dokonce generálové, jak jsem měl možnost vidět a poznat. Zastavil se u nás španělský brigádní generál, který nám řekl, že pochází z Madridu a galantně políbil mé spolužačce z jičínské reálky, Květě Gregorové-Schlosberg ruku. To jsem již dlouho neviděl, ale patrně návrat svobody a demokracie přinesl zpět i staré krásné zvyky.

Mezi hosty jsem poznal několik známých tváří. Barbara Podoski mě pozdravila s pohárem vína v ruce a povídá: „Synku, připijem si na zdraví. Šavle hore!" Je vidět, že je z Moravy, ale bylo vidět také na klopě jejího kabátu plno stužek, vyznamenání z druhé světové války, kdy sloužila u U.S. armády. Má stále dobrý humor a pohybuje se jako „starší dorostenka", nikdo by neřekl, že přeskočila již svižně věkovou hranici 93 let.

Z těch pro mě nových jsem poznal sympatickou honorární konzulku Sharon K. Valašek z Kansas City, Missouri, a asistentku honorárního konzula Dollye M. Zezulku a jejího manžela honorárního konzula Kennetha H. Zezulku z New Orleans, Louisiany. Po zajímavém rozhovoru s nimi jsem se vrátil k muzikantům, kteří hráli pro ten dnešní šťastný den. Vzpomínal jsem na mládí a také na dobu, kdy vládli komunističtí mocipáni. Jaký to rozdíl, tenkrát a dnes.

Tenkrát jsem poslal na Československé velvyslanectví vroucí žádost o povolení, abych mohl navštívit mou umírající maminku. Odpověděli mi jedním slovem „Nežádoucí." V tu chvíli jsem ztratil víru, naději i lásku. „Sametová revoluce" to však všechno změnila. K lepšímu. Škoda, že se toho šťastného dne, „Sametové revoluce" i dnešního šťastného dne, Českého národního dne, moje maminka ani můj táta, legionář, četař I. kavalerie Jana Jiskry z Brandýsa, již nedožili.

Čest všem, kteří se zasloužili o tak krásný ČESKÝ NÁRODNÍ DEN.

Lubomír Hromádka

Washingtonská krajanka Květa Gregorová - Schlosberg ve společnosti generála a Military Attaché ze Španělského velvyslanectví.

Voice of Cleveland
WERE 1490-AM
Sundays: 1.00 - 2.00 p.m.
WHKW 1220-AM
Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.
Host: Joe Kocab

Jerry Jirák
Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti
na rádiové stanici 1450 AM v neděli v 9.00 a.m.

MLADÝM

Mami, je ze mne už požárník?

Dvacetišestiletá maminka upřeně hleděla na svého šestiletého synka, který umíral na smrtelnou leukémii. Její srdce bylo plné smutku a zoufalství, ale přesto uvnitř cítila silné odhodlání, jako každý rodič. Přála si, aby její syn vyrostl a splnily se mu jeho sny... Nyní to již ale nebylo možné. Leukémie to rozhodla za ni.

Přesto si přála, aby se jejímu synovi jeho sny splnily. Vzala jej za ruku a zeptala se, „Bene, přemýšlel jsi někdy, čím bys chtěl být až jednou vyrosteš? Měl jsi někdy nějaký sen a přání, co bys chtěl v životě dělat?" „Mami, vždycky jsem si přál být požárníkem až vyrostu." Máma se na něj usmála a řekla: „Uvidíme, jestli se nám podaří ti tvůj sen splnit."

Později, ještě ten den, zašla do místní požární stanice v Brisbane, kde potkala požárníka Boba, který měl srdce velké jako samotný Queensland. Vysvětlila mu poslední přání svého syna a poprosila, zda by bylo možné, svézt šestiletého synka v požárním autě kolem ulice. Požárník Bob řekl: „My můžeme udělat daleko více. Jestli bude Váš syn připraven ve středu ráno v 7 hodin, jmenujeme ho čestným požárníkem celého dne. Zůstane s námi na základně, bude s námi jíst, jezdit na všechny výjezdy, v plné paráde! A když nám dáte jeho velikosti, necháme mu vyrobit opravdovou uniformu, pravý požárnicky klobouk, ne hračku - pravý, se znakem Queeslandské záchranné a požární stanice, žlutý gumový kabát, stejný, jako nosíme my, a gumové boty. Vyrábí se přímo tady v Brisbane, takže to bude vše rychle hotové."

O tři dny později, požárník Bob vyzvednul Bena, oblékl ho do jeho požární uniformy a doprovodil jej z nemocničního lůžka k čekajícímu požárnímu speciálu. Ben si musel sednout na zadní sedadlo a pomohl Bobovi řídit zpět na stanici. Byl v sedmém nebi. Ten den byly v Brisbane tři požární poplachy. Ben se účastnil všech tří zásahů a řídil tři různá požární auta. Mimo jiné ho natáčeli i na filmový záznam pro místní zpravodajský kanál. Splněný sen a veškerá láska a ohromná pozornost, která mu byla věnována, zapůsobili na Bena tak hluboce, že žil ještě další tři měsíce. Déle než všichni doktoři považovali za možné.

Jednou v noci jeho životní funkce začaly dramaticky selhávat. Vrchní sestra, která věřila v princip hospice - domova - kdy by nikdo neměl umírat sám a opuštěný, začala volat rodinné příslušníky do nemocnice. Najednou si vzpomněla také na den, který Ben strávil jako člen požárního sboru a zavolala i na požární stanici. Požádala, zda by bylo možné, aby se jeden z požárníků dostavil v uniformě do nemocnice k Benovi a stál u něj jako čestná stráž v jeho poslední chvíli. Sloužící důstojník opověděl: „My můžeme udělat daleko více! Budeme tam do 5 minut! Máme jen malou prosbu. Až uslyšíte houkat požární sirény a světla, můžete prosím oznámit v rádiu, že se nejedná o žádný požár? Že to jen Hasičský záchranný sbor přijíždí naposled vzdát čest jednomu z jeho nejlepších členů. A můžete prosím nechat otevřené okno do jeho pokoje?"

O 5 minut později, za zvuku sirén a světel, dorazilo požární auto a vysunulo žebřík do otevřeného okna Benova pokoje ve třetím patře. Šestnáct požárníků v plné výzbroji vstoupilo dovnitř. S dovolením jeho maminky ho objali, drželi ho a řekli mu, jak moc ho mají rádi. Ben vzhlédl na velitele a posledním dechem se ho zeptal: „Pane veliteli, je ze mne u skutečně požárník?" „Ano, Bene, jsi velkým požárníkem Nejvyšší velitel, drží tvou ruku," řekl důstojník. S těmito slovy se Ben usmál a řekl: „Já vím, držel mě za ruku celý den a andělé mi zpívali." A naposled zavřel své oči.

Příběhy, jež mají sílu pozvednout nás ze židle, jsou jedny z těch nejlepších darů, které kdy můžeme dostat. Nejsou s nimi spojeny žádné výdaje, jen odměny. Svoji silou povzbuzují každého člověka!

Queensland, Austrálie

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Na císařském dvoře ve Vídni

„Kdykoli se octnu na vídeňském dvoře, připadám si jako méněcenný parvenu," prohlásil prý jednou pruský král Friedrich Vilém IV., napůl udiven, napůl znechucen. Opravdu, ještě na sklonku 19. století, v dynamickém období, kdy se v Evropě úspěšně prosazovaly demokracie, parlamentarismus, občanská rovnost a lidská práva, vyčníval habsburský dvůr ve své izolovanosti a výlučnosti uprostřed Vídně jako nepřístupný skalnatý ostrov z moře. Byl to symbol aristokratické pýchy a neměnných tradic. Přístup ke dvoru měli jen vyvolení alespoň se 16 šlechtickými předky pro 4 kolena nazpátek, ti se pak směli zúčastnit dění v Hofburgu a v jiných rezidencích Habsburků, ostatní se mohli dostat mezi vyvolené jen výjimečně, v podstatě za zásluhy. Hodnověrnost genealogických údajů se u vídeňského dvora přísně zkoumala.

Kdo patřil k „Habsburskému domu"? V roce 1736 k „Habsbursko-lotrinskému domu" patřili de facto dva lidé a to dědička trůnu Marie Terezie a její manžel František Štěpán vévoda Lotrinský. Otec Marie Terezie císař Karel VI. byl v té době již churav, zemřel za 4 roky. Jeho smrtí v roce 1740 vymřel rod Habsburků po meči. Marie Terezie zůstala poslední představitelkou původního habsburského rodu po přeslici. Její sňatek s Františkem Štěpánem Lotrinským jako zázrakem dynastii v kritické chvíli zachránil a obrodil. V polovině 19. století se díky mimořádné plodnosti Marie Terezie (16 dětí), Leopolda II. a jeho ženy Ludoviky (také 16 dětí) a konečně Františka I. a druhé z jeho čtyř manželek Marie Terezy (12 dětí) rozmnožila skupina příslušníků „Habsburského domu" asi na padesátku.

Začátkem 20. století pak do společenství „arcidomu" patřilo již přes osmdesát Habsburků. V roce 1915 zahrnoval jejich oficiální seznam již 85 osob. Kromě jiných privilegií pouze jim náležel, a to bez ohledu na věk a konkrétní zařazení v hierarchii rodiny, titul arcivévodů a arcivévodkyň. Dům nebo vznešeněji arcidům Habsburků byl rodinným společenstvím všech přímých, rodilých příslušníků dynastie a jejich nejbližších legitimních příbuzných, čili manželek, manželů, dětí, vnuků, atd.

Dynastie Habsburků si kvůli uchování vážnosti, úcty a nadřazenosti stanovila rodinné zákony jako statutární povinnosti udržovat za všech okolností odstup od ostatních lidí, i když ti ostatní třeba byli ve vysokém společenském postavení a k tomu byli ještě velmi bohatí. Houf arcivévodů se tak semkl v uzavřenou kastu, nad níž nebylo. Ani ten nejvyšší státní funkcionář nesměl být postaven na roveň byť nejmladšímu z arcivévodů, třeba malému Habsburkovi v plenkách. Vše podle statutů rodiny bylo zařízeno tak, aby výlučnost a nadřazenost Habsburků zůstávala každému člověku ocitajícímu se „mimo dům" zřejmá. Nad dodržováním „bible habsburské nadřazenosti" bděl Majestát, hlava rodiny, císař. Císař byl suverénem nejen ve státě, ale i v rodině. Byl autokratem, nejvyšším soudcem, manažerem, hospodářem, strážcem rodinného majetku Habsburků i přísným vychovatelem houfu arcivévodů. Institucionálním zázemím ke spořádanému, pohodlnému a privilegovanému životu Habsburků, byl císařský dvůr. Byla to vlastně servisní organizace s několika tisíci zaměstnanci.

Císařský dvůr ve Vídni zajišťoval řádný chod „Habsburského domu", také některé jeho proslulé atributy – reprezentativnost, důstojnost, ceremoniální výjimečnost. V první řadě šlo o správu majetku, údržbu, opravy, rozvoj, fungování hlavních rezidencí i ostatních statků a nemovitostí Habsburků. Šlo o reprezentativní provoz Hofburgu, Schönbrunnu, Laxenburgu, korunních majetků asi na padesáti různých místech (jmenujme např. Hradčany v Praze, budapešťské rezidence, Miramare v Terstu, krakovský Wawel, ale i třeba v Čechách Karlštejn nebo hřebčinec v Kladrubech.)

Vrcholnou kontrolu nad „Habsburským domem", císařským dvorem i státem měl císař. V čele císařského dvora stál **nejvyšší hofmistr.** Musel to být vysoký aristokrat, vážený a zkušený člověk, zpravidla to byl kníže. Do řídící pravomoci nejvyššího hofmistra spadala finanční a hospodářská správa včetně péče o budovy a stavební činnost, také však ochrana panovníka a členů arcidomu tj. dvorní bezpečnostní a policejní služba. Dále byl nejvyššímu hofmistru podřízen nejvyšší kuchmistr, nejvyšší lovčí, dvorní lékaři, duchovní pastýři. Nejvyšší hofmistr byl generálním intendantem dvorních divadel i orchestrů, měl na starosti dvorní lékárnu, inspektorát uniforem, prádelní komoru, restaurátorský atelier, správu vinic atd. Pravomoci nejvyššího hofmistra u císařského dvora byly neobyčejně široké. Vzpomeňme jména nejznámějších hofmistrů za vlády Františka Josefa: kníže Karel František Liechtenstein (1850 – 1866), po něm kníže Konstantin Hohenlohe (1867 – 1896), kníže Rudolf Liechtenstein (1896 – 1908), po něm převzal roli nejvyššího hofmistra kníže Alfred Montenuovo.

Dvorní záležitosti spravoval nejvyšší hofmistr skrze řadu specializovaných odborů, z nichž každý měl svého šéfa. Vzhledem k vysoké ritualizaci dvorního života byl personálně nejpočetnější odbor pro obřady, který zajišťoval slavnosti, recepce, plesy, ale i křty, svatby, pohřby, atd. Stavební odbor pečoval o údržbu, rekonstrukce, výstavbu paláců ve Vídni, habsburských hradů a zámků, také však o dvorní muzea, divadla a operu. Samostatný odbor tvořila i správa zámeckých zahrad. Zdravotní odbor pečoval o zdraví panovníka a jeho rodiny.

Bylo celkem 5 nejvyšších dvorních úředníků, kteří zajišťovali bezchybný

chod panovníkovy kanceláře.

Nejvyšší komoří spravoval rodinnou klenotnici, tedy umělecké, přírodovědní, numizmatické a jiné sbírky včetně zbraní a vzácných knihovních fondů. Mezi povinnosti nejvyššího komořího náležela i velmi delikátní záležitost: prověřování urozenosti eventuálních partnerů Habsburků, jakož i bezúhonnosti uchazečů o práci u císařského dvora a také tzv. dvorních dodavatelů.

Nejvyšší dvorní maršálek byl vrchním dvorním soudcem: členové vládnoucího rodu nepodléhali jurisdikci běžných civilních soudů.

Nejvyšší podkoní čili štolba byl správcem dvorních stájí, hřebčinců, jezdeckých i tažných koní (šlo o několik stovek cenných zvířat), kočároven a oprav. Na přelomu 19. a 20. století štolba převzal péči i o osobní automobily.

Nejvyšší lovčí byl správcem císařských lesů, honiteb, obor, bažantnic, atd.

Nejvyšší kuchmistr kontroloval zásobování potravinami, dění v dvorních kuchyních až po okamžik vlastního výdaje připravených pokrmů. To byla zodpovědná funkce. Jen si představme, že v letním sídle Habsburků na zámku Schönbrunn se nacházelo celkem 139 kuchyní. Jako kuchmistři rafinované vědomosti kulinářské projevovali především hrabě Kinský či rada Linger.

Kabinety spadaly přímo pod pravomoc císaře. Oba kabinety vyřizovaly agendu vztahující se bezprostředně k císařově práci. Protože byl císař vrchním velitelem armády, panovník zřídil ještě **osobní vojenskou kancelář.**

Druhá císařova kancelář se zabývala civilními záležitostmi, byl to císařův osobní kabinet, zpracovávající veškerou korespondenci, styk s úřady i s veřejností a zejména rozsáhlou agendu související s udílením audiencí.

Nejpočetnější část zaměstnanců císařského dvora tvořil sloužící a pomocný personál, jejich počet se pohyboval od 4 000 do 5 000 osob; každodenní mravenčí práci u dvora odváděli sluhové, lokajové, strážní, dveřníci, komorníci, uklízečky, atd. Pečlivě kontrolovány z hlediska prvotřídních dodávek byly dodavatelské firmy. Pro dodavatelské firmy bylo ctí a vyznamenáním být dodavatelem císařského dvora.

Pracovní den císaře pána

Císař František Josef I. byl ve svém privátním i pracovním životě absolutně skromný, nenáročný a zdrženlivý člověk. Měl velký smysl pro řád a pořádek, sám sobě na jednotlivé úkony vyměřoval čas, také pořadí úkonů a celý rytmus dne. Spal vždy po vojensku na železné posteli. Vstával v létě ve čtyři, v zimě v pět hodin. Nejraněji se koupal ve škopku. Lázeňský císaře namydlil, promasíroval, pak opláchl teplou vodou a na závěr koupele pak císaře osvěžil vodou studenou a císaře osušil ručníkem. Po lázeňském nastoupil ve fraku lazebník, který císaře oholil. Když se měla konat recepce, či jiná oficiální událost, lazebník pak císaře oholil odpoledne ještě jednou. Pak se císař za pomoci komorníka oblékl, nejčastěji do své „pracovní uniformy" poručíka rakouské infanterie. Po krátké modlitbě císař rychle posnídal, obvykle bílou kávu (v pozdějším věku dával přednost čaji), rohlíky s máslem a šunkou (v pátek rohlíky byly bez šunky). Někdy si císař pochutnal i na suchém chlebu jen tak po vesnicku nalámaném do kávy.

Kolem páté hodiny ráno pak usedal císař ke svému pracovnímu stolu, na kterém už ležela připravená akta, před ním pak krasopisně rozepsaný minutový „scénář" dne. Nejméně pak dvě až tři hodiny se pilně a soustředěně věnoval první vrstvě lejster, vyrušen jen na chvíli kolem sedmé hodiny krátkým dialogem se svým osobním lékařem. Od osmi hodin začal císař jednat „se stranami". Nejprve se dostavil ordonanční poručík se známou červenou aktovkou, obsahující spisy vojenské a kabinetní kanceláře. Pak císař povolal osobního pobočníka, po něm šéfy obou kabinetů, civilního a vojenského. Pak se dostavil některý hofmistr a dvorní kuchmistr. Pak následovala řada ministrů, generálů a vysokých úředníků. Do oběda ještě císař stihl zpracovat, opoznámkovat a podepsat hromadu spisů, příkazů a výnosů, vyřídit korespondenci, napsat gratulace apod. Císař důsledně plnil svůj program práce. Po celý svůj život byl absolutně přesný. Když císař pendloval mezi Schönbrunnem a Hofburgem, Vídeňané si podle něho prý řídili své hodinky. Když si chtěl císař vyjet na návštěvu mimo Vídeň, musel nejprve kočár absolvovat „zkušební jízdu", na jejímž základě pak byl stanoven start císaře z Vídně a časový rozpis pak návratu císaře zpět do Vídně.

Také oběd císaře byl prostý. Císař jedl ve své pracovně např. kus hovězího, přírodní řízek, nebo guláš, také někdy jen párek. Od roku 1874 císař dával přednost plzeňskému pivu na zapití svého oběda. Poté následovala krátká asi půlhodinová procházka na vytrávení. V pět hodin odpoledne císař svou práci ukončil. Následovala večeře s oblíbeným jídlem např. hovězí špička, uzené se zelím, chřest, raci, atd. Občas stoloval s manželkou, zřídkakdy v rodinném kruhu, nejčastěji sám. Pokud měl císař spolustolovníky arcivévody a arcivévodkyně, všichni museli s jídlem spěchat, protože jakmile císař odložil svoji vidličku, tak pro celou společnost to bylo výmluvné gesto ukončení večeře.

Císař měl rád rakouská vína, chutnalo mu také polosladké francouzské šampaňské, na honu si císař dopřál i štamprle slivovice. Před spaním se císař napil trochu kyselého mléka. V devět večer byl císař už na svém tvrdém polním lůžku, aby byl ráno zase čilý. Stejný režim udržoval císař i na honech. Zatímco společníci večer popíjeli, hodovali, hráli kulečník či karty, císař pospíchal na kutě, aby byl čilý a hned za kuropění, před další loveckou partií, ještě stihl vyřídit své povinnosti...

Etiketa u císařského dvora

Na scéně impéria, jak žádal zvyk i mrav, František Josef hrál roli výjimečného, ideálního vládce. Pravidla a normy etikety se mu staly přirozeností. Příkazy přísného protokolu ho změnily v panáka, který nesměl být spontánní, natož improvizovat, to nesměl ve slovech, ani v pohybech. Naopak, každé gesto, myšlenka, čin byly předem formalizovány. A tak měl pro všechny pří-

ležitosti nacvičené fráze i pohyby tu majestátní, tu obřadné, jindy katolicky pokorné, vždy přiměřené jedinečnosti role. Existoval „císařský způsob chůze" tj. chůze elegantní a pomalé, „císařský vojenský postoj", „císařské pokynutí hlavou" - mírné pokynutí značilo souhlas, hlubší úklona císařovy hlavy znamenala děkuji. Jemné císařovo zakašlání znamenalo pokyn ke změně tématu v rozhovoru, scvaknutí císařových podpatků bylo znamením, že audience byla ukončena. Hovořit měl císař co nejméně, aby se císařské slovo nedevalvovalo. Emoce kladné či záporné do císařova projevu nepatřily.

„Co je psáno, to je dáno" říkal František Josef a upřednostňoval si o záležitosti něco přečíst, než o tom mluvit. V komplikovanějších případech císař byl nucen okolnostmi věc prokonzultovat s úředníky, ale dělal to nerad. Kratší bilaterální porady se konaly obvykle vstoje, nikdo nesměl k císaři přistoupit příliš blízko, ruku panovník podal jen výjimečně. Neexistovalo, aby někdo Františka Josefa oslovil jako první, to mohli v civilním styku pouze jeho komorníci, ale ti na úvod pronesli následující větu: „Kladu se k nohám Vašeho Veličenstva."

Při přijetí u císaře každý čekal, až promluví panovník. Čili tím byl dán i obsah rozhovoru, při kterém se řešily jen takové problémy, o kterých hovořil císař, anebo se odpovídalo na otázky, které kladl císař. Nesouhlas či konec přijetí dával vladař najevo buď úklonou spojenou s odvrácením pohledu, anebo sražením podpatků a napřímením do krátkého pozoru. V tom okamžiku i ministr v hlubokém předklonu začal couvat k východu z císařovy pracovny – panovníkovi se nesměla ukázat záda.

Přepych přirozenosti

Jen v okruhu své nejbližší rodiny se František Josef choval prostě a přirozeně. Pak ještě císař ožíval mezi lesníky, cítil se mezi nimi dobře. S gustem s nimi jedl špek, uzené se zelím, na čekané s nimi popíjel slivovici. Lovem císař odpočíval. Zprvu střílel drobnou zvěř, zajíce a kachny, ve starším věku už jen vysokou, hlavně jeleny, k tomu sem tam také zastřelil divočáka. Nejraději se vydal do hor na kamzíky. Za svoji nejcennější trofej považoval obrovského ruského medvěda, kterého při návštěvě ruského cara Alexandra II. skolil jednou ranou na vzdálenost osmdesáti kroků. Lovil čestně a s mírou. Odsuzoval masové vraždění zvířat. Jako lovec odsuzoval např. přídavný dalekohled k ručnici. V jeho očích byl pak lovec vybavený dalekohledem vůči zvěři zvýhodněn, což gentleman jeho formátu nemohl připustit. Nikdy nedovolil, aby mu lovčí nějakou optiku dal na pušku přimontovat. Svou poslední túru do hor na lov kamzíků

Schematická mapka Rakouska - Uherska na sklonku 19. století. Nejvýraznější přerušovaná čára vyznačuje hranici mezi Předlitavskem a Zalitavskem, čili mezi neuherskou a uherskou částí říše. Nenápadná řeka Litava čili Leitha (není vyznačena) tvoří hraniční mez na úrovni Dolních Rakous. Z mapky seznáváme, proč často užívané pojmenování Rakousko pro západní část „dvojdomku" nebylo zeměpisně ani historicky přesné. Pás „Království a zemí na říšské radě zastoupených" fakticky obklopoval Zalitavsko ze tří světových stran, od Dalmácie při Jadranu na jihu přes alpské a české země na západě až k Halíči a Bukovině na severu a severovýchodě. Celek zemí Koruny uherské byl kompaktnější. Kromě vlastních Uher je tvořily Sedmihradsko (východ Uher), království Chorvatské a Slavonie. Na mapce je (tečkovaně) zachyceno už i území Bosny a Hercegoviny, které habsburská říše okupovala v r. 1878, načež o třicet let později, v roce 1908, prohlásila toto balkánské teritorium za integrální součást říše.

František Josef podnikl ve svých 81 letech.

Úděl vyvoleného Františku Josefovi přinesl samotu. Manželství s milovanou Alžbětou mu vysvobození z osamělosti nepřineslo, Alžběta prchala z Vídně do světa. František Josef si na samotu zvykl; pak ujišťoval sám sebe, že mu dělá dobře. A tak z nouze vznikla ctnost. Octl se v situaci, které se vznešeně říká „splendid isolation".

Jestliže císařovna Alžběta zestárla smrtí syna Rudolfa, z císaře Františka Josefa udělala naráz starce smrt jeho zbožňované Alžběty: „Nevíte, jak jsem tu ženu miloval!" vyhrkl zlomeně s hlavou v dlaních, když uslyšel tu strašnou správu o zavraždění císařovny. František Josef přežil svou nádhernou, nevyzpytatelnou a podivínskou ženu Alžbětu o 18 let. Brzy poté, co František Josef v roce 1916 zemřel, se naplnilo proroctví jejich nešťastného, jediného syna, prince Rudolfa: habsburská monarchie se zhroutila...

Se vzpomínkou na svoji babičku, která v polovině osmdesátých let 19. století se v síních Hofburgu setkala se smutnou císařovou Alžbětou i s princeznou Štěpánkou, ženou prince Rudolfa, jsem se rozhodla čtenáře „Hlasů národa" neformálně seznámit i se životem na vídeňském císařském dvoře. Vzpomínka je obohacena znalostí faktů fundovaného historika a známého spisovatele: Petra Hora - Horejšího.

Moje babička byla vychována ve Vídni v klášteře, kde se naučila mj. německy a také krásně vyšívat. Na mládí prožité ve Vídni vzpomínala celý život s nostalgií. V mládí pak babička pracovala několik let u dodavatelské firmy císařského dvora, která výšivkami zdobila šaty arcivévodkyň, kapesníčky princezen, ubrusy a ubrousky slavnostních tabulí na císařském dvoře, atd. I moje babička obohatila císařský dvůr a město Vídeň nádhernými výšivkami, které se dnes vyvažují zlatem.

Po generace obětavá práce tisíců Čechů, Moravanů a Slezanů přispívala k bohatství, kráse a lesku císařské Vídně.

Alena Kulheimová, Česká republika

Mass + You = Joy

Formula for a worthy celebration

When I was a lad attending PSR, a classmate asked why we had to attend Mass every Sunday, saying it was boring. I will never forget Sister's response: "Mass is *supposed to* be boring!" She explained that our attendance at Mass shows God how much we love Him (sic), and the more arduous it is, the greater the demonstration of our love. I guess Sister was trying to tell us that not only should we be thankful that Mass was boring but that we should be searching for the most boring Mass we could find!

Well, I've learned that a person can't always trust everything that Sister (or Father) says. Unfortunately, I have run into more than a few priests who took this message as gospel truth and have been helping people demonstrate their great and undying love for God ever since.

Mass is referred to as "the celebration of the Eucharist" for good reason. Our Sunday liturgy should be a joyous event as we celebrate the great mystery of our salvation. It should be joyous whether we are celebrating the birth of Jesus or the 27th Sunday in Ordinary Time. It should never be dull. The ministers of God should never be uninspired. The praise of the community should never be spiritless. The Bread of Life should never be shared at a lifeless liturgy. In other words, Mass should never be *boring!*

I'm not trying to say that every Mass has to have singing and dancing. There is nothing wrong with a quiet and simple liturgy; but it should never be boring. No matter how the liturgy is expressed, it should offer worthy praise. It should offer the people of God nourishment in word and sacrament. It should inspire, encourage, and even challenge us. When we are sent forth in peace, we should feel changed and uplifted, not tired and upset that Mass lasted two minutes longer than usual.

In the movie *Amistad,* a group of Christians go each day to pray and sing hymns to the imprisoned Africans. Not understanding English, the Africans can only judge by appearances and quickly dub this group as "the miserable people." Those who possess the Good News, who know God loves them and forgives their sins, should never be "miserable."

We hear a lot of talk these days about why people don't go to Mass any more. I firmly believe that this is often due to bad liturgy. For too long we have relied on the fear of hell to bring people through the doors. The people of God are hungry and often are not being fed. On many occasions I have been advised to keep things short (especially the homily), to stay away from controversial topics, and to throw in a funny story or joke whenever possible.

Well, for thirteen years I was very blessed to have been stationed in an African-American community, and my experience of church was transformed. People were actually excited about coming to Mass, and two hours later we literally had to chase people out of the church. The liturgies were true celebrations. I remember an elderly white woman who grabbed my arm one Sunday and proclaimed, "Father, I've been Catholic all my life, but I had never been to 'church' before!" Every Sunday visitors poured out of church telling us they wished their liturgies were more like ours. I don't say this to brag. I say this because they should be! All Masses should be joyous celebrations, even funerals, if we are true to our Creed, if we truly wish to practice what we preach.

The Mass is the community's common praise. It is not just Father's responsibility, nor is a bad liturgy his entire fault. Each minister and each person in the pew must contribute fully and actively to make it a true celebration worthy of our Creator, Redeemer, and Sanctifier. This may only be a rehearsal - but, oh, what a rehearsal it should be.

Father Rick Potts, C.Ss.R.
Liguorian, December 2007

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 2340 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 656 - 7472, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Rev. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA P. O. Box 508 576, Cicero, IL 60804. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou 1.třída 40.00 USD, Canada letecky 40.00 USD, Cizina letecky 55.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

Profiles and oeuvres of Czech Artists

In order to acquaint our English readers with the lives and works of Czech born painters, sculptors and architects the publishers of Hlasy národa will feature brief biographical sketches of these artists and representative samples of their artistic output in the forthcoming issues of this periodical. Most of these artists produced such extensive volume of masterpieces that due to the space limitations we shall be able to focus mainly upon the essential achievements of their careers. We hope, however, that these brief encounters will encourage our readers to explore more deeply the cultural legacy of these famous artists.

Josef Mánes

(May 12, 1820 - December 9, 1871)

Josef Mánes – Winter and Spring from the cycle "Life at the estate of landed gentry"

Mánes was one of the greatest European artists of his time and an undisputed, yet largely unrecognized originator of the Czech nationalistic style which inspired future generations of modern Czech artists. He was descended from a highly talented branch of an artistic family which included his father Antonín, his uncle Václav, his younger brother Quido and his sister Amálie. Josef received his basic art training from his father and continued his advanced studies at the Prague Academy under the tutelage of Professor František Tkadlík. In 1844 Mánes left for Munich, Germany, which at that time was an important training center of European art students. He continued his studies there for nearly three years without any substantial financial support from his home.

After his return to his native city of Prague his career began to hinge mostly upon the benevolence of his affluent patron, Count Bedřich Sylva – Tarouca at whose country estate in Čechy pod Košířem in the Haná region of Moravia Mánes produced much of his early works. Currently this chateau features a permanent exhibit of the delightful series named "Life at the estate of landed gentry" (Život na panském sídle). From the count's residence Mánes journeyed on foot to rural areas of Moravia, Slovakia and Poland in search of picturesque peasant types whom he sketched and painted in their authentic folk costumes. His fascination with the Slavic folklore and regional customs resulted in priceless, hitherto unexplored artistic subjects, which contributed greatly toward ethnic awareness and patriotic aspirations during the period of national revival.

Another aspect of his career included designs for the Prague Sokol flag and Sokol uniforms as well as banners and emblems of singing and reading societies. Along with his other remarkable works we must mention heroic illustrations for the "Manuscript of the Queen's Court" (Rukopis královédvorský) and his graphic collaboration with embroidery craftsmen, goldsmith, sculptors and architects. Two of his most monumental works are found in perhaps the best known Prague tourist attraction, the Old Town Horologe (Staroměstský orloj), a gigantic astronomical clock and the lesser known entrance gates of the church of St. Cyril and St. Methodius in Karlín.

In 1867 Mánes traveled to Russia and three years later to Italy. The latter journey was marked by his advancing mental disease caused by physical exhaustion, lack of professional recognition and monetary hardships which led to serious depressions. Not the least of the illfated events which brought about his personality disorders was an abrupt termination of his romantic liaison with the domestic servant Josephine in the Mánes family household, ruled by the domineering sister Amálie. The prevailing narrow - minded bourgeois mentality of the day simply did not permit any amorous relationships to take place between housemaids and respected members of the middle class society. Josef Mánes immortalized the voluptuous beauty of Josephine in the famous portrait reminiscent of the style of the Flemish painter Peter Paul Rubens. Based on the alleged paternity involving her brother, Amálie promptly dismissed the attractive young maid from the Mánes family household.

In the final analysis Josef Mánes stands head and shoulders (both literally and figuratively) above his contemporaries. He reached the same heights in the realm of fine arts as did the revivalists in the spheres of science, history, literature and music. The overall impact of the oeuvre of Josef Mánes on the history of Czech painting is inestimable. With his creative talents he bridged the gap of time from the Baroque era to the anticipated beginnings of the Art Nouveau (Secessionist) movement.

Tony Jandáček

Photo on back page:
The Zodiac of the Prague Horologe

